

ROČENKA
ČESKÉHO
HOROLEZECKÉHO
SVAZU

2014

HOROLEZEC



ČESKÝ HOROLEZECKÝ SVAZ / CZECH MOUNTAINEERING ASSOCIATION



HOROLEZEC

ROČENKA ČESKÉHO HOROLEZECKÉHO SVAZU 2014

Neperiodická tiskovina, neprodejné.

Editoři: Petr Resch, Božena Valentová.

Obsah příspěvků je platný k 31. 12. 2014.

Textová korektura: Pavla Doubková.

Grafická úprava a tisk: Tiskárna Dvořák, Dobříš.

Návrh obálky Computer design studio,

autoři fotografií na titulní straně obálky:

Jiří Sika, Tomáš Binter ml.,

Pavel Nesvadba, Adam Kokot;

dále archiv Radka Jaroše,

Marka Holečka a Petra Resche,

fotografie na druhé straně obálky Filip Zaoral,

na zadní straně obálky Jan Smrčka.



Našemu horolezectví se v roce 2014 dařilo zcela mimořádně. Vše začalo v březnu Márovou a Zdeňkovou nominací na Piolets d'Or, v červenci završil svoje dlouholeté sběratelské úsilí Radek Jaroš a v září převzali štafetu za nadějně mládí Honza Kříž s Adamem, jehož neuvěřitelné výkony vybočují ze všech dosavadních měřítek. Díky Adamovi si můžeme užívat pocit, že máme nejlepšího lezce planety. Co nás čeká dál? Myslíme si, že je načase nastartovat změny v uspořádání a řízení našeho spolku a pracovat na větší profesionalizaci. Bohužel se zdá, že finanční situace nám do karet příliš nehraje, rok 2015 bude složitý i bez plánovaných změn, nejspíš nás čeká víc škrtání než nárůstu. Ale nechci vést úvahy o tom,

že o peníze jde až na prvním místě. Právě naopak, zdá se mi, že dohady kolem peněz někdy vyvolávají chybný dojem, že naším hlavním posláním je získat jich co nejvíc.

Když se podívám do stanov, jak máme popsané poslání našeho spolku, najdu tam: „Posláním ČHS je podporovat rozvoj horolezectví ve všech jeho odvětvích a na všech výkonnostních úrovních, vytvářet ekonomické a organizační podmínky pro jeho provozování a zastupovat jeho zájmy ve vztahu k orgánům veřejné správy a dalším subjektům.“ Všechno to je pravda, jenže uvedená definice zní až příliš technicko-ekonomicky, něco mi v ní chybí. Opravdu to je ten pravý důvod, proč jsme v tomhle spolku? Nejsme v ČHS především kvůli tomu, co nám lezení a lidé kolem něj přináší?

Hory, skály a pohyb po nich vedou každého z nás k tomu, aby na sobě pracoval, napomáhají našemu osobnímu rozvoji. Horolezectví ale není jen o individuálním rozvoji, stejně důležité jsou i vztahy s ostatními.

Spolupráce a vzájemná důvěra, spojená s odpovědností, jsou nutnou podmínkou úspěchu jak při výpravách do hor, tak na skalách nebo stěnách. V našem sportu se musíme spoléhat jeden na druhého víc, než v jiných sportech. U řady sportů je potřebná dokonalá souhra mnoha lidí, ale kde vkládáte do rukou parťákoví s druhým koncem lana i celou svoji existenci?

Neměli bychom při úvahách, co potřebujeme v našem spolku změnit, začít někde tady? Ani sebelepší organizační uspořádání nepomůže, když nám bude chybět snaha o spolupráci nebo odpovědnost, případně když každý krok bude provázet vzájemná nedůvěra. Místo abychom se dokázali rozumně domluvit, dostáváme se někdy



do sporů, které nemají přijatelné řešení, protože každý zatvrzele trvá na svojí „univerzální pravdě“. S postupným vývojem ale bude odlišných názorů i přístupů přibývat a bez většího respektu a vzájemné důvěry se moc daleko nedostaneme, protože většinu energie vyplýváme na vzájemné potyčky.

Narůstající odlišnost by přitom mohla být naší výhodou, jen s ní musíme lépe pracovat. Vždycky mě překvapuje, kolik máme ve spolku vynikajících a zajímavých lidí, od kterých se dá naučit spousta nového, získat další inspiraci. Bylo by výborné, kdybychom plánovanou změnu dokázali začít přehozením výhybky směrem k lepší spolupráci. Abychom do našeho poslání mohli přidat na první místo hodnoty, které jsou s horolezectvím nerozlučně spojené: spolupráci, odpovědnost a důvěru. Pokud tyto hodnoty nezůstanou jen na papíře, ale promítnou se do práce na zlepšování našeho spolku, všechno ostatní půjde snadno.

Honza Bloudek, předseda ČHS

Obsah

- 1 **Úvodník / Obsah**
- 2-9 **Události roku 2014**
- 2 Ve velehorách
- 3 V horách, s ledem i bez ledu
- 4 Na horách s lyžemi – extrémní sjezdy
- 5 Na skalách
- 6 Na kamenech neboli bouldering
- 7 Se zbraněmi, nejen v ledu
- 8 Soutěžní lezení
- 9 Soutěžní drytooling a skialpinismus
- 10-12 **Rok s Českým horolezeckým svazem**
- 13-18 **Quo vadis alpinisme?**
- 19 Kdo odpovídal?
- 20-21 **Rozhovor s Adamem Ondrou**
- 22-23 **O boulderingu**
- 24 **Závody mládeže TENDON 2014**

Události roku 2014

Ve velehorách

K propagaci a popularitě horolezectví mezi laickou veřejností letos určitě nejvíce přispěl Radek Jaroš, který 26. 7. 2014 vystoupil Abruzziho piliřem na K2 (8611 m n.m.) a završil tak sérii čtrnácti osmitisícových vrcholů, které jej opravňují nosit královskou insignii – Korunu Himálaje. Radek se tak stal patnáctým nositelem tohoto titulu a také horolezcem, který jej získal v nejvyšším věku, v padesáti letech. Získání Koruny Himálaje mu trvalo šestnáct let (1998–2014), stejnou dobu, po jakou osmitisícovky „sbíral“ Reinhold Messner, který je prvním držitelem koruny (1970–1986), a hlavně tím, kdo zájem o tento výkon rozpoutal.



„Radek Jaroš při výstupu na K2“, foto archiv R. Jaroše

Ve stínu Koruny Himálaje by neměl zůstat fakt, že spolu s Radkem Jarošem vystoupil na vrchol K2 také Honza Trávníček alias Tráva. K2 patří mezi nejobávanější osmitisícovky, o čemž svědčí i fakt, že se s historií jejího „dobývání“ pojí nejvíce neúspěšných pokusů. Na vrcholu poprvé stanuli Italové Achille Compagnoni a Lino Lacedelli, v roce 1954. Připomeňme, že do historie K2 se významně zapsal český horolezec Josef Rakoncaj, který stanul na vrcholu K2 nejen jako první Čech, ale dokonce dvakrát, v letech 1883 a 1986, podruhé právě Abruzziho piliřem.

Téměř „na dohled“, pouhých 8 km od K2, se letos dařilo i Liboru Uhrovi a Marku Novotnému, kteří 25.7. 2014 dosáhli hlavního vrcholu Broad Peaku (8047 m n.m.) nacházejícího se v masivu Gasherbrum v Karákoramu. Jedná se o dvanáctou nejvyšší horu planety, která byla původně označena jako K3. Pro Libora to je současně zkompletování všech Karákoramských osmitisícovek, z čehož mj. vyplývá, že Libor má na svém kontě i K2.

V rámci velehorské kapitoly je třeba zmínit i prvovýstup Thumba Party Máry Halačka a Zdeňka Hrubého na himálajský Tatung (7.343 m n. m.), byť se jedná o počín roku 2013 (sedm dní ležení a šest bivačů, délka výstupu 2500 m, obtížnost M6+, WI6.). Tento prvovýstup se totiž dostal do finálové pětičky, z níž se vybíralo při udílení Piolets d'Or v roce 2014, sice zlatý cepín z Courmayeuru nepřivezl (porota



„Radek Jaroš při výstupu na K2“, foto archiv R. Jaroše

dala přednost R. Slawinskému a I. Welstedovi za prvovýstup SZ stěnou K6 a U. Steckovi za sólový výstup jižní stěnou Annapurny), ale i tak se jedná o veliký úspěch - je to poprvé, kdy se výstup našich horolezců dostal do finále této prestižní soutěže.

V horách, s ledem i bez ledu

Letošním, samotnými alpinisty nejvíce oceňovaným výkonem je prvovýstup s názvem Le Vol du Dragon, v severovýchodní stěně Les Droites v masivu Mont Blancu. Autory cesty jsou známé firmy Pavel „Bača“ Vrtík a Honza „Stračena“ Stračes, kteří novou linii vylezli v polovině března. Čtyři dny lezení alpským stylem, zhruba 1200 lezeckých metrů a obtíže dosahující M7+, s jednou délkou za A2. Bača se Stračenou dostali za tento prvovýstup ocenění Výstup roku 2014. Více se nemá smysl rozepisovat, raději si na webu přečtěte Bačovo nezaměnitelné vyprávění.

Ve sněhu a ledu ještě zůstaneme díky Marku Holečkovi a jeho spolulezcům Vladimírům Joštovi a Noskovi. V rámci třetího dílu expedice Never Stop Exploring uskutečnili prvovýstup na jimi pojmenovaný vrchol Monte Samila (1500 m n.m.) na ostrově Anvers v Antarktidě. Cesta se jmenuje Abdulova ohnivá lýtka, obtížnost WI 5 s celkovým sklonem 70°, délka včetně nástupového sněhového kuželu 1700 metrů, to vše ve velmi nevlídných podmínkách, zato ve společnosti tuleňů. Pro méně znalé doplňujeme, že Abdul byla přezdívka Zdeňka Hrubého, se kterým Mára tuto expedici původně plánoval.

V letošním roce se dařilo i expedici 2014 GRÓNSKO – ULAMERTORSUAQ pod vedením Leopolda Sulovského, jejíž dva členové, Josef Novotný a Tomáš Bardas, zlezli 1000 m vysokou žulovou stěnu hory Ulamertosuaq (1843 m n.m.) v jižním Grónsku. Jedná se o jednu z nejtěžších žulových stěn na světě, obdobně jako El Capitan nebo Cerro Torre.

K úspěchům našeho horolezectví patří i druhý volný přelez Královského převisu na Pyšný štít ve Vysokých Tatrách za M12, který se podařil Honzovi „Stračesovi“ Strakovi a Dušanovi „Stoupovi“ Janákovi na konci února, a výstupy několika českých

kých týmů v severní stěně Grandes Jorasses na konci září. Dvojice Pavel „Bača“ Vrtík a Dušan „Stoupa“ Janák přelezli volně cestu No siesta, kvůli nedostatku ledu s čtyřdélkovou variantou do cesty Bonatti-Voucher, Petr Soudek s Pavlem Nesvadbou dali v jednom zátahu cestu Colton-MacIntyre včetně sestupu do Courmayeuru, Laďa „Lájoš“ Petráš s partákem přelezli také Colton-MacIntyre s bivakem na vrcholu a sestupem přes sedlo Hirondeles a Vašek Šatava a Pavel Jonák přelezli volně cestu Bonatti-Voucher s variantou nástupu z No Siesty.



Pavel Vrtík; Le Vol du Dragon
foto Pavel Nesvadba



„Monte Samila“, foto archiv autorů výstupu



„Lenzspitze“, foto archiv Kejda Ski Team

Na horách s lyžemi – extrémní sjezdy

V roce 2014 se tradiční skialpinisté sdružení v ČHS angažovali v různých světových oblastech. Největší aktivitu projevily brněnský Kejda Ski Team tvořené bratry Jiřím a Ondřejem Švihálkovými a pražský Beton Ski team sestávající z dvojice Karel Svoboda a Martin Štourač.

Jiří Švihálek podřídil celý rok 2014 přípravě na podzimní expedici na osmitisícovku Dhaulagiri. V rámci tréninku v různých evropských oblastech nastoupal s lyžemi na nohou či na zádech asi 106 000 výškových metrů a uskutečnil 33 sjezdů s maximálním sklonem 45° a více. Z toho pak bylo 16 sjezdů se sklonem 50° a více. Podmínky přály ski extrémům především

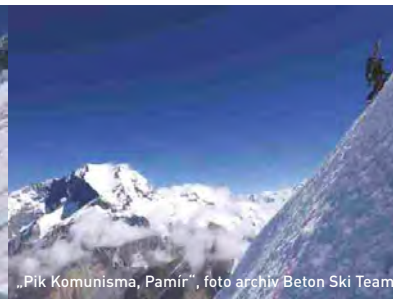
v Dolomitech, a proto Kejda Ski Team strávil většinu času právě tam. Dokonalý letošní trénink se nakonec ukázal zbytečným, když na Dhaulagiri vystavila příroda klukům jasnou stopku. V lavině, která zavalila base camp, zemřelo 5 členů výpravy, ostatní přežili jen díky velkému štěstí. Celý podzim byl z hlediska lavin pro špičkové skialpinisty kritický, v Chile zahynul A. Fransson a J. P. Auclair, při expedici Dynafit Double 8 jen 100 výškových metrů pod vrcholem Shisha Pangmy A. Zambaldi a S. Haag.

Velké štěstí měla také dvojice Karel Svoboda a Martin Štourač z Beton Ski Teamu, kteří se po zimním a jarním rozlyžování v evropských

pohořích vypravili do Tádžikistánu s cílem sjet na lyžích z Piku Komunisma a Piku Korženěvskoj. Na místě se nejdříve skialpinisticky aklimatizovali na Piku Četyrjoch (6230 m n.m.), při výstupu je smetla lavina, která se uvolnila kus nad nimi. S lavinou přeletěli přes séra a letěli asi čtyřicet metrů vzduchem než dopadli na sněh, do kterého se zabořili, což bylo jejich obrovské štěstí, neboť díky tomu nepokračovali s lavinou strmými srázy dolů na rozbitý ledovec mnoho set výškových metrů. Zůstali navázaní na laně a poztráceli část vybavení, včetně lyží. Po sestupu do základního tábora už nebylo na sjezdy pomyšlení a vylezli alespoň na Pik Korženěvskoj.



„Chamonix“, foto archiv Beton Ski Team



„Pik Komunisma, Pamír“, foto archiv Beton Ski Team



„Pik Komunisma, Pamír“, foto archiv Beton Ski Team

„Presanella“, foto archiv Kejda Ski Team



„Adam Ondra, Foto los Santos 9a (FA), Roca Galliner“, foto Vojtěch Vrzba

Na skalách

Dáma má přednost, takže nejprve připomeňme, že Edita Vopatová přelezla na začátku května ve Frankenjuře v sektoru Hängender cestu Cringer – 30 metrů převísle skály za 8c, stylem PP. Edita stále posouvá výkonnostní hranici, a to nejen svoji – musíme zdůraznit, že se jedná o první 8c v podání české lezkyňě vůbec.

Skály patří Adamu Ondrovi a je těžké rozhodnout, které z jeho špičkových přelezů zmínit a přitom nezahltit tuto kapitolku. Sám Adam si velmi cení cesty Il Domani (9a, zhruba 30 metrů převísleho lezení) ve španělské oblasti Baltzola, kterou přelezl začátkem května. Adam se letos soustředil hlavně na závodní lezení (o tom, že se mu to podařilo, o pár stránek dál), přesto např. hned v únoru stihl první opakování cesty First Round First Minute, kterou vytvořil Chris Sharma ve španělské oblasti Margalef, a která je jednou z nejtěžších cest na světě (pro Adama je to již dvanáctá cesta 9b a těžší). Dále má na svém kontě řadu devět áčkových cest – Psikoterapia (PP 9a), Ini Ameriketan 9a+ a Ira 9a v Batzole, cestu Biographie za 9a+ a další dvě devět áčka (TCT a La prophétie des grenouilles) v Ceuse. Prosinčovým přelezem Made in Poland v Podzamce dovršil svoji stovku cest 9a a těžších, a poté přidal ještě Chromosome Y stylem flash.

Adam byl opět mezi nominovanými na cenu Salewa Rock Award, která je udělena nejlepšímu skalnímu lezcům, cenu však tentokrát převzala Belgičanka Muriel Sarkany; téměř se chce říci, že snad i proto, aby byla změna (Adam získal cenu již třikrát).

V konkurenci Adama je prakticky nemožné se prosadit, přesto ale zmiňme alespoň Ondru Beneše, který na začátku dubna přelezl ve Frankenjuře Battle Cat (PP, 8c+, tj. 11-/11), Petra Bláhu, který si v roce 2014 poradil se dvěma 8c+ (Ultimate Sacrifice a Tango To Nik, obě Gorges du Loup, Fran-



„Adam Ondra, projekt asi za 9b, Santa Linia“
foto Vojtěch Vrzba

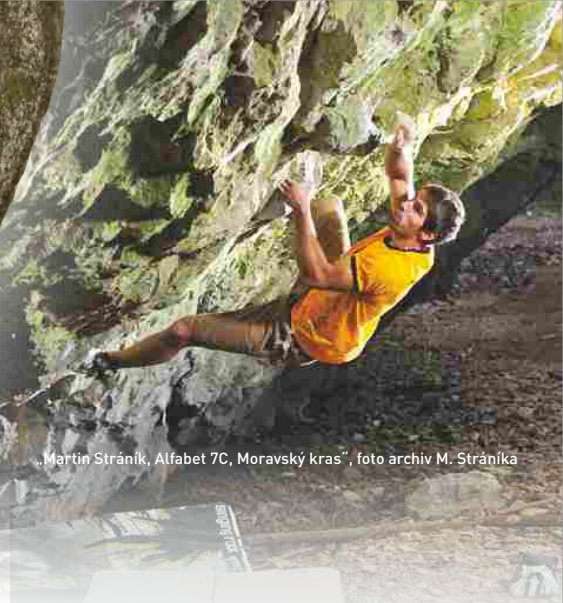
cie) nebo Martina Kulajtu s prvním českým přelezem stropní spáry Turkey Crack, 8a v italském Cadarese.



„Edita Vopatová, Cringer 11-, Frankenjura“
foto archiv E. Vopatové



„Martin Stráník, Alfabet 7C, Moravský kras“, foto archiv M. Stránika



Na kamenech neboli bouldering

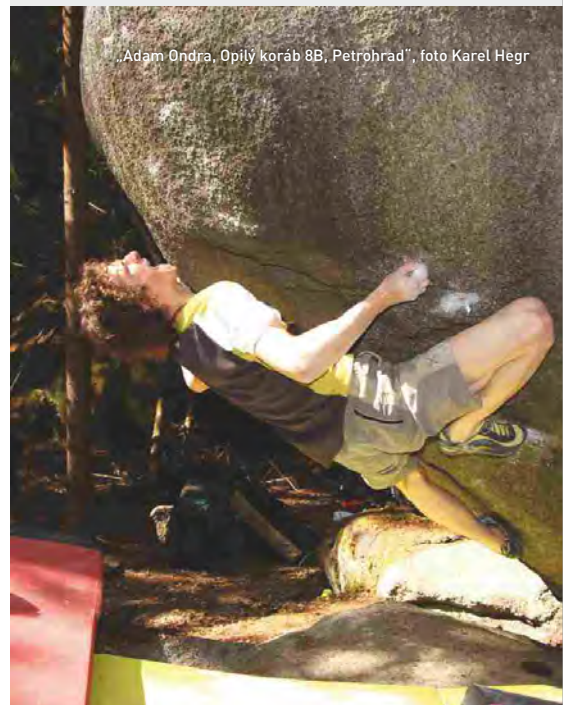
K našim nejlepším a nejpilnějším boulderistům patří již delší dobu Martin Stráník. V lednu přešel dlouhý, silně převislý boulder „Sick of Sunshine“ za 8B+ na pravém břehu Labského údolí, boulder Gigant v Solne Jame a Autosil ve Sloupu, obě za 8B. V červenci vytvořil, podle vlastních slov „svůj nejtěžší prvopřelez“ Autofix v Moravském krasu, a The Never Ending Story v Magic Woodu (obě 8B+). To nejlepší přidal 28.10. opět v Magic Woodu – Practise of the Wild za 8C, o které se pokoušel tři dny. Po Martinovi zopakoval Autofix i Adam Ondra, který trošku „škodil“ i ve Vysokých Tatrách, kde v rámci THT 2014 (Tatranský horolezecký týden pořádaný Spolkem slovenských horolezců JAMES) přešel nový boulder za 8B.

Až na metu 8B se letos dostal i Ondra Beneš, který přešel Red Zone v saském Bahratalu, i Štěpán Stráník, který si zapsal boulder Lebka se zkříženými hnáty za 8A/8B na Tisé skále u Čáslavi a na konci října Deep Throat 8B. Monice Kuhn-Gaberové neodolala Wrong country na Sněžníku za 8A. V rámci této kapitoly nelze opominout Beal Petrohradské padání, kterého se letos zúčastnilo na pět set lezců a lezkyň. Jednou z cest

připravených pro účastníky byl také Poslední výlet psa Šarika (8B+, dle slov autora velmi převislý boulder za malé lišty a ošklivé boule), který vymyslel a v únoru přešel Petr Resch.



„Adam Ondra, Opilý koráb 8B, Petrohrad“, foto Karel Hegr



„Petr Resch, Poslední výlet psa Šarika 8B+, Petrohrad“
foto Karel Hegr

Se zbraněmi, nejen v ledu

S ledolezením a drytoolingem je u nás spojeno hlavně jméno Lucie Hrozové, jejímž častým lezeckým partnerem je Míra Matějec. Z letošních výkonů této dvojice je nejvíce ceněn přelez stometrové, dnes již klasické cesty Jedi Master ve Val d' Aosta (Val di Cogne), s klasifikací M11, WI4+, kterou si ke svým lezeckým úspěchům připsali 1. března. Jedná se o pravděpodobně první OS přelez smíšenou dvojicí, za který jim byl udělen Výstup roku 2014.

Hodnotitelé výstupů roku v kategorii ledolezení a drytoolingu to neměli jednoduché, protože vedle Jedi Master posuzovali také přelezení cesty Pray for Power v jeskyni Starzlachklamm v Německu, která neměla až do 23. února, pět let od svého vzniku, žádné opakování. Třicet pět metrů „vytrvalostního obr dachu“ (řečeno slovy Lucie) ohodnotila Lucie s Mírou na M14, takže oproti autorovi dokonce trošku přitvrdili. Lucie první, Míra druhé opakování.

Sama Lucie si pak na začátku února připsala ke svým úspěchům cestu Bafomet, která se nachází ve stropu jeskyně nedaleko Zakopaného. Cesta

tak získala první ženský přelez a Lucie druhou cestu s klasifikací M14; připomeňme, že se Lucie loni stala první ženou, která překonala tuto obtížnost.



„Lucie Hrozová, Bafomet M14, Zakopané“
foto Adam Kokot



„Lucie Hrozová v ledu“, foto archiv L. Hrozové



„L. Hrozová a M. Matějec, Jedi Master M11, WI4+, Val d' Aosta“, foto Libor Hroza st.



„Lucie Hrozová, Jedi Master M11, WI4+, Val d' Aosta“
foto Mírek Matějec



Soutěžní lezení

Bezesporu největším úspěchem v oblasti závodního lezení, a to celosvětově, je získání dvou zlatých medailí z Mistrovství světa IFSC v lezení na obtížnost a v boulderingu v roce 2014, který se podařil Adamu Ondrovi. Stalo se tak poprvé v historii soutěžního lezení. Adam se v uplynulé sezoně namísto zdolávání skalních vývez soustředil více na soutěžní sport (i když skály rozhodně nevynechával), který jde přece jen lépe sladit se studiem. Svou přípravu zaměřil především na lezení na obtížnost, kde kromě Mistrovství světa ve španělském Gijónu startoval i ve všech osmi závodech Světového poháru IFSC v této disciplíně, přivezl z nich další tři zlaté medaile a celkově skončil třetí. V boulderingu pak titulu Mistra světa 2014 z Mnichova předcházal jediný start na závodě SP, a to v květnu v Innsbrucku, kde získal stříbro. V celkovém žebříčku IFSC (trojkombinace) za rok 2014 se umístil na druhém místě za Kanadanem McCollem, který však pravidelně startuje ve všech třech disciplínách.

Další z našich úspěšných reprezentantů, Libor Hroza, se i v letošní sezoně zúčastnil všech sedmi závodů Světového poháru IFSC v lezení na rychlost a přivezl z nich jednu zlatou, dvě stříbrné a jednu bronzovou medaili. Obhájil tak loňskou druhou pozici v celkovém hodnocení SP v lezení na rychlost. V boulderingu nás nejlépe reprezentoval Martin Stráník, který se však zranil na prvním evropském závodě SP (11. příčka) a pak startoval až na MS, kde obsadil 15. příčku.

Martin Stráník s Karinou Bílkovou se stali mistry ČR v boulderingu na MČR ve Slaném. Martin pak přidal další titul i na MČR v lezení na obtížnost v Ústí nad Labem, kde obhájili prvenství z roku 2013 spolu s Editou Vopatovou. Stejným způsobem na předešlé úspěchy navázala Lucie Hrozová a Jan Kříž na MČR v lezení na rychlost na Kladně.

Jan Kříž, který závodí za dospělé i juniory, byl součástí tříčlenného reprezentačního týmu na Mistrovství světa mládeže, které se letos konalo v daleké Nové Kaledonii. Honza odsud přivezl zlatou medaili v lezení na rychlost v juniorské kategorii. V lezení na obtížnost obsadil

Vojta Vlk 19. příčku v nejmladší kategorii B a Tereza Svobodová 23. mezi juniorkami.

Na Mistrovství Evropy mládeže v lezení na obtížnost a rychlost Českou republiku reprezentovalo 18 závodníků všech mládežnických kategorií. V pořadí národů se ČR dostala na 12. místo z 24 zemí, zastoupených v lezení na obtížnost, a na 7. místo z 15 zemí, zastoupených v lezení na rychlost. Přivezli deset bodovaných pozic a devět závodníků se umístilo do 15. místa.

V celkovém hodnocení Evropského poháru mládeže se z našich nejlépe umístil Matěj Burian v lezení na rychlost v nejmladší věkové kategorii, kde obsadil třetí příčku, když na EP v Imstu získal zlato.

MČR mládeže v lezení na obtížnost proběhlo v Praze na Big Wallu, bylo společné pro všechny věkové kategorie a prvenství vybojovali mezi juniory Iva Vejmolová a Štěpán Volf, v kategorii A Eliška Vlčková a Petr Klíger, v kat. B Veronika Peltrámová a Vojtěch Vlk, v kat. U14 Eliška Adamovská a Radim Hejdušek, v kat. U12 Eliška Bulenová a Marek Jeliga a v kat. U10 Bára Zítková a Adam Adamovský.

Na kladenském MČR mládeže v lezení na rychlost, které se potýkalo s tradičně menší účastí, první příčky obsadili Jan Kříž (junioři), Andrea Pokorná a Pavel Krůtil (kat. A), Michaela Matušová a Matěj Burian (kat. B), Hana Křížová a Radim Hejdušek (kat. C) a Tereza Cibulková a Šimon Cibulka (kat. D).

popis foto:

- 1.) „Libor Hroza ml. zlatý v Arcu“, foto Jiří Sika
- 2.) „Jan Kříž, MS juniorů v Nové Kaledonii“, foto Tereza Svobodová
- 3.) „Adam Ondra, MS v Gijónu“, foto Tomáš Binter ml.
- 4.) „Adam Ondra, semifinále MS v Gijónu“, foto Tomáš Binter ml.



Soutěžní drytooling a skialpinismus

Sezona závodního drytoolingu je krátká a náročná. Během tří měsíců se konaly čtyři závody světového poháru UIAA Ice World Cup, mistrovství světa a mistrovství světa mládeže. Z našeho pětičlenného reprezentačního týmu dosáhla tradičně nejlepších výsledků Lucie Hrozová, která se účastnila všech závodů SP a MS a získala celkově 6. pozici, kdy nejlepšího umístění dosáhla na MS, kde obsadila 4. místo.

Martina Kratochvílová pak získala zlatou medaili mezi nejstaršími juniorkami na Mistrovství světa mládeže v drytoolingu v Champagny en Vanoise a začala startovat i mezi dospělými na závodech IWC. V uplynulém roce se konalo 5. Mistrovství ČR v lezení v ledu na rychlost, a to již tradičně na umělé ledové stěně pod Vířskou přehradou. Zvítězili Lucie Hrozová a Milan Dvořáček. Počasí loňské zimy se svými neobvykle vysokými teplotami lezení v ledu příliš nepřálo, a tak patří organizátorům z HO Víř velký dík za vynaložené úsilí o udržení provozuschopných podmínek závodního "rampouchu".



„Dominik Sádlo,
Les Diablerets vertical
foto Štěpán Pleskač

Také pořadatelé skialpinistických závodů se potýkali s výkyvy počasí, a to u nás i v Evropě. V rámci Českého poháru ve skialpinismu byly pro nedostatečnou sněhovou pokrývku zrušeny tři závody z pěti plánovaných, včetně mistrovství ČR. V rámci světového poháru se pak o týden posouval termín italských závodů v La Pitturině, kde naopak čelili nevladatelným přívalům sněhu.

Z tříčlenného reprezentačního družstva byl neúspěšnější Dominik Sádlo, juniorský zá-



„Martina Kratochvílová zlatá na MS juniorů
v Champagny en Vanoise“, foto Radek Lienert

vodník, který zdařile navázal na své úspěchy z předcházející sezony. Ze SP v Courchevelu přivezl stříbro za závod jednotlivců a bronz za závody do vrchu a z ME v Andoře bronz za závody do vrchu. Při všech startech skončil do sedmého místa a v celkovém hodnocení Světového poháru ISMF ve skialpinismu 2014 získal mezi juniory 4. příčku.

Božena Valentová, Radana Plevková, Jan Pala



„Martina Kratochvílová,
kvalifikace MSJ
v Champagny en Vanoise“,
foto Radek Lienert



„Lucie Hrozová na SP“
foto archiv L. Hrozové



„Dominik Sádlo, Verbier“,
foto Štěpán Pleskač



„Dominik Sádlo bronzový na ME v Andoře“,
foto Štěpán Pleskač



„Lucie Hrozová“, foto archiv L. Hrozové

Rok s Českým horolezeckým svazem

Od 1. 1. 2014 se ČHS automaticky změnil, v souladu s novým občanským zákoníkem, na spolek. Změna právního postavení se do činnosti nijak nepromítla, na nutné úpravy stanov máme čas do konce roku 2016.

V roce 2014 se podařilo posílit postavení ČHS v rámci českého sportovního prostředí, neboť ČHS byl Plénem Českého olympijského výboru, které se konalo v dubnu 2014, přijat za člena Českého olympijského výboru (ČOV). Jedná se o poměrně zásadní diplomatický úspěch, protože ČOV je od roku 2014 hlavní zastřešující organizací pro sportovní svazy vůči státu. K dalšímu posílení pozice našeho svazu došlo i díky tomu, že předseda ČHS Honza Bloudek byl v prosinci zvolen zástupcem Českého klubu sportovních svazů, organizací a institucí (ČKSOI) na plénu ČOV.

Zviditelnit horolezectví i horosvaz se podařilo také díky novému a v ČR vůbec prvnímu muzeu horolezectví, které bylo otevřeno na zámečku v Adršpachu. Na přípravě expozice se významně podílel předseda komise historie ČHS Jiří Novák a Vladimír „Chroust“ Procházka.

ČHS je nadále členem Mezinárodní horolezecké federace (UIAA), Mezinárodní federace sportovního lezení (IFSC) a Mezinárodní federace skialpinismu (ISMF), což mimo jiné svědčí o šíři jeho činnosti. Členství ČHS v UIAA nebylo jen pasivní, náš zástupce v Horolezecké komisi UIAA Jiří Vogel se zúčastnil dvou jednání komise, kde mimo jiné dojednal revalidaci instruktorských kurzů (RCI a HAL) na další období. Na jednání Bezpečnostní komise UIAA, které bylo věnováno metodickému vzdělávání a ferratám, zastupoval ČHS Jan Holec.



„Horolezecké muzeum v Adršpachu“, foto Jiří Novák

S vědomím existence specifických evropských témat včetně záležitostí Evropské unie podpořil ČHS společně se Slovenským horolezeckým spolkem James návrh na vznik Mezinárodní federace evropských horolezeckých asociací, který připravilo několik členských federací sdružených v UIAA. Členství podmínil ČHS tím, že se bude jednat o efektivní organizaci, jejíž agenda bude zaměřena na evropské záležitosti a nebude se překrývat s agendou UIAA.

V roce 2014 se opět zvýšil počet členů ČHS – členský průkaz na rok 2014 si koupilo 11.756 osob, z nichž zhruba 8,5 tisíce bylo registrováno v oddílech, kterých má ČHS nyní 410. Členové si mohli na rok 2014 opět zakoupit kombinované členství v ČHS a Österreichischer Alpenverein (ÖAV) nabízené spol. ALPY.

Členové si také opět mohli zakoupit cestovní pojištění UNIQA kryjící horolezectví a další outdoorové aktivity, a stejně jako v předchozích letech se na ně vztahovalo, při organizovaných akcích, úrazové pojištění. Nejen instruktoři, ale i trenéři a cvičitelé v oddílech byli kryti pojištěním odpovědnosti za způsobenou škodu. K dispozici byly i další výhody – slevy na chatách ve Vysokých Tatrách, které mají naši členové díky vstřícnosti SHS James, slevy na akcích našich partnerů (MHFF, Mezinárodní festival alpinismu), nižší startovné na závodech organizovaných ČHS, možnost využívat horolezecké průvodce z knihovny ČHS a hlavně možnost lézt na skalách, kde se povolení vztahuje jen na organizované horolezce.

K výhodám je nutno připočítat i možnost využití grantů ČHS. V rámci grantů mládeže bylo rozděleno šestnácti oddílům téměř 180 tisíc Kč, které byly využity na organizování lezeckých táborů, na podporu celoroční oddílové činnosti, nákup lezeckého materiálu apod. Granty na údržbu sbalů v objemu zhruba 55 tisíc Kč byly přiděleny do osmi oblastí, kde byly využity na vybudování a opravy přístupových cest, protierozních opatření apod. Mezi čtrnácti tradičními akcemi, které byly podpořeny částkou 50 tisíc Kč, byla nejen tradiční horolezecká setkání či běžecké závody, ale také závody ve sportovním lezení. Nový grant na podporu publikací byl využit pouze jeden, ve výši 3 tisíce Kč.

K informovanosti členů i jiných zájemců o horolezectví jsme přispěli nejen našimi webovými stránkami a čtvrtletním elektronickým Zpravodajem, ale nově také Facebookem, jehož návštěvnost se zvyšuje. Vydali jsme již pátou Ročenku ČHS.

Rok 2014 byl pro ČHS neplánovaně rokem volebním. Výkonný výbor zvolený v roce 2012 a v srpnu 2013 oslabený úmrtím předsedy Zdeňka Hrubého roz-

hodl, že jeho členové odstoupí a pokusí se získat mandát na další tříleté období v předčasných volbách. Na valné hromadě, která se konala 22. března, byl zvolen novým předsedou ČHS Jan Bloudek, 1. místopředsedou Pavel Žamborský, 2. místopředsedou Petr Resch a členy Karel Berndt, Šimon Budský, Andrzej Kurowski a Jan Zozulák. Sedmičlenná sestava bohužel vydržela pouze do konce září, kdy z funkce odstoupil 1. místopředseda Pavel Žamborský, po kterém převzal odpovědnost za hospodaření ČHS Šimon Budský. Případně obsazení 1. místopředsedy je možné prostřednictvím doplňující volby na valné hromadě.

Na valné hromadě proběhly také volby do disciplinární komise, jejímiž novými členy se stali Roman Wimmer, Tomáš Frank a Marek Holeček, kteří si za předsedu zvolili R. Wimmera; náhradníky byli zvoleni Vladislav Rezek a Míla Šramota. Volby přinesly i nové složení revizní komise, jejímiž členy se stali Jiří Kalivoda, který se ujal funkce předsedy, a Jana Krtková a Michal Všečeka. Po rezignaci Jiřího Kalivody v říjnu je revizní komise pouze dvoučlenná, funkci předsedy zastává dočasně M. Všečeka. I v tomto případě je řešením doplňující volba na valné hromadě.

V průběhu roku došlo k několika změnám v odborných komisích. V lednu byl jmenován předsedou komise nesoutěžního horolezectví, která zastřešuje alpinismus, lezení na skalách i bouldering, Jan Zbranek. Vladimíra Wolfa, dlouholetého předsedu centrální vrcholové komise, vystřídal ve funkci Karel Berndt. Funkce předsedy komise drytoolingu byla po odstoupení Radka Lienrtha dlouho neobsazena, novým předsedou byl v listopadu jmenován Filip Čálek. Na podzim bylo rozhodnuto o sloučení komisí soutěžního lezení pod jedno vedení, předsedou je od 1. 1. 2015 Tomáš Binter.

Výkonný výbor, počítaje předvolební i povolební sestavu, se sešel během roku 2014 osmkrát. Nový výbor se zaměřil především na formulování poslání a cílů ČHS a s tím souvisejících změn v řízení a organizační struktuře ČHS včetně posílení profesionalizace, neboť se ukazuje, že práce dobrovolníků podporovaná pouze tříčlenným sekretariátem není s to vyhovět požadavkům na fungování celostátního sportovního svazu. Součástí těchto záměrů je rozšíření vzdělávací činnosti, která by se neměla omezovat pouze na školení instruktorů; prvním krokem v této oblasti je podpora certifikovaných horoškol, se kterou chce ČHS začít v roce 2015. Podstatná změna se týká postavení oddílů a členství v ČHS. Připravovaná novela stanov by měla opětovně

umožnit, aby členy ČHS byly i oddíly s vlastní právní subjektivitou – spolky. Všechny záměry a cíle byly představeny na podzimních jednáních výkonného výboru předsedům odborných komisí a zástupcům větších a aktivních oddílů. Reakce byly pozitivní, lze doufat, že záměry budou přijaty i valnou hromadou.

V roce 2014 hospodařil ČHS s vyrovnaným rozpočtem ve výši 7.920.000 Kč. Kromě toho ČHS získal zhruba 700 tisíc Kč z „loterií“ od ČOV, které budou v souladu se stanoveným účelem použity na podporu mládeže. Grantové prostředky ze systému Erasmus+, o které jsme spolu s dalšími čtyřmi horolezeckými federacemi požádali, se bohužel nepodařilo získat. Naši činnost podpořili partneři ČHS, od kterých jsme získali 339 tisíc Kč a věcné plnění v hodnotě zhruba 550 tisíc Kč. Poděkování patří našim hlavním partnerům, značkám adidas a HUDY sport a partnerům Rock Point, Singing Rock, Makak, Lanex a Pivovar Rohozec.

V oblasti údržby skal se podařilo zorganizovat dvě školení správců skal zaměřená na osazování fixního jištění. První se konalo na konci března na Horních skalách pod vedením Vladimíra Těšitele a Vladimíra Wolfa, druhé o měsíc později v Srbsku u Berouna pod vedením V. Těšitele. Celkem bylo proškoleny zhruba čtyřicet správců skal.

Činnost vrcholových komisí a správců skal byla podpořena vedle „obvyklého“ přísunu materiálu na údržbu jištění již zmíněnými granty na údržbu skal. Práce ve skalách opět podpořil hlavní partner ČHS HUDY sport, který poskytl Oblastní vrcholové komisi

Labské pískovce materiál v hodnotě 30 tisíc Kč, a do oblasti Hruboskalska za 20 tisíc Kč. Materiál v hodnotě 70 tisíc Kč od dalšího partnera, Singing Rock, byl poskytnut na údržbu skal i provýstupy do oblasti Prahy a Středních Čech a Jeseníků.

V roce 2014 se podařilo získat povolení pro Přírodní rezervaci Údolí Jizery, kde je na Krkavce povolen i drytooling, a také povolení pro novou, byť malou oblast Paraple na území Národní přírodní rezervace Karlštejn. Dojednali jsme prodloužení povolení lezení v Národní přírodní rezervaci Adršpaško – teplické skály a v Národní přírodní rezervaci Děvín – Kotel – Soutěska na Pálavě, kde se podařilo mírně uvolnit dosavadní striktně stanovené podmínky. Připraveno je i povolení lezení na rozšířeném území CHKO Kokořínsko – Máchův kraj. V průběhu roku jsme absolvovali řadu pracovních jednání, která se týkala zejména dodržování stanovených podmínek lezení. Situace se zdá být z hlediska orgánů ochrany přírody napjatá na Broumovsku a v některých oblastech Labských pískovců, prosíme proto všechny lezce, aby stanovená pravidla respektovali.

Zejména díky nasazení předsedy OVK Labské pískovce Jeníka Pletichy se podařilo zachránit Zlebskou jehlu, na kterou byl již připraven demoliční výměr. Prosazení požadavků horolezců se bohužel nepodařilo v Jizerských horách, kde byla přes naše protesty zbudována na Kočičích kamenech ferrata. Největší změnou týkající se činnosti vrcholových komisí je definitivní ukončení spolupráce se spol. Netsystem Int. a.s. provozující web Skalní oblasti. ČHS připravuje nový databázový systém zaměřený

na skalní oblasti, který bude součástí webu ČHS a bude spuštěn v prvním čtvrtletí 2015. Ke spolupráci při jeho přípravě byli přizváni členové vrcholových komisí, správci skal i ostatní znalci skalních oblastí. Všem, kdo pomáhají doplňovat a aktualizovat databázi skal, moc děkujeme.

V oblasti metodické činnosti pokračovalo školení instruktorů ČHS. Bylo vyškoleny 21 nových instruktorů SCI a RCI (Sport Climbing Instructor, Rock Climbing Instructor) a realizováno pět doškolení. Pro kurzy instruktorů RCI a HAL (High Alpine Leader), se podařilo dojednat revalidaci na další období, což znamená, že kurzy mají i nadále značku kvality UIAA.

V roce 2014 byly rozšířeny metodické dny pro veřejnost, které se opět konaly pod značkou adidas. Ze čtyř metodických dnů byly tři zaměřeny na základy lezení a jištění (Kružberk, Rabštejn, Srbsko) a jeden, který se ukazuje jako nejatraktivnější, na lezení v ledu (Vír). Metodická činnost byla podpořena vydáním příručky pro začínající lezce, která je poskytována všem nováčkům v ČHS.

Na konci října se v Adršpaško-teplických skalách, na zámečku Bischofstein, konal 25. ročník Pelikánova semináře, který je tradičně věnovaný problematice horské medicíny a dalším lékařským aspektům horolezectví a pořádá jej Lékařská komise ČHS ve spolupráci se Společností horské medicíny. Seminář se zúčastnilo na padesát osob, na programu byla i rekapitulace nehod a úrazů v horolezectví, které lékařská komise sleduje.

www.rockpoint.cz

Rock Point
OUTDOOR EXPERT

ocun



Black Diamond



TERNUA

EDELRID

Rafiki

Činnost zaměřená na mládež byla opět soustředěna na finanční podporu oddílů v podobě grantů podporovaných HUDY sportem. V důsledku malého zájmu se neuskutečnil tábor pro mládež v Adršpašských skalách a kromě setkání vedoucích oddílů mládeže nebyly realizovány ani jiné aktivity. V reakci na tyto skutečnosti a na fakt, že v ČHS je velmi málo dětí a mládeže, bylo rozhodnuto o nutném posílení činnosti zaměřené na tuto oblast.

Komise nesoutěžního horolezectví v čele s Janem Zbrankem začala oživovat činnost zaměřenou na nezávodní sport. Vedle hodnocení a vyhlašování Výstupů roku, kde má tato komise tradičně největší slovo, se podařilo na konci roku uspořádat setkání současných i „minulých“ alpinistů, kteří diskutovali o stavu současného alpinismu i způsobech, jak o tuto disciplínu zvýšit zájem mezi mladou generací a najít pokračovatele Máry Holečka, Pavla Vrtíka a dalších.

Na konci roku se konalo v Beskydech setkání tradičních skialpinistů, kteří na základě hodnocení sezóny, zejména skialpinistů z týmů Kejda Ski Team a Beton Ski Team, zvažují obnovení reprezentačního družstva.

V roce 2014 byly vyhlášeny již zmíněné Výstupy roku 2014, které byly uděleny ve čtyřech kategoriích. Na Výstupy roku navázala anketa Horolezec roku 2014, kterou pořádá ČHS se spol. ALPY. Horolezcem roku se podle očekávání opět stal Adam Ondra, další ocenění si odnesla dvojice Ondřej Mandula a Jiří Pliska a Radek Jaroš.

Podstatnou část činnosti ČHS měly i v roce 2014 na bedrech závodní komise, které organizují seriály tuzemských závodů a zajišťují státní reprezentaci ve všech disciplínách závodního lezení, v závodním skialpinismu i v drytoolingu. Měřeno dosaženými výsledky bylo nejúspěšnější závodní lezení, a to především díky Adamu Ondrovi, který získal dvě zlaté medaile, na MS v lezení na obtížnost i v boulderingu. Komise soutěžního lezení se v průběhu roku snažily zlepšit podmínky pro rozvoj závodního lezení. Proběhlo jarní soustředění mládežnické reprezentace, kurz pro získání stavěčských licencí, seminář pro traťové rozhodčí, rozběhla se školení pro získání trenérských licencí, a hlavně vzniklo tréninkové centrum reprezentace připravené ve spolupráci s Lezeckým centrem Smíchoff a Boulder Barem.

autor článku: Božena Valentová



Vždy a všude s cestovním pojištěním UNIQA

Informujte se na cestovní pojištění UNIQA ve Vaší CK



- Výhodné balíčky pojištění
- Bohaté asistenční služby
- Jednoduché sjednání
- Nepřetržitá asistence

- Pojištění adrenalinových plážových aktivit již v základním pojištění
- Bezplatné prodloužení pojištění v případě zásahu „vyšší moci“
- Léčebné výlohy bez spoluúčasti pojištěného



„Adršpašsko-teplické skály“, foto Karel Hegr

Quo vadis Alpinisme?



„Pavel Jonák“, foto archiv P. Jonák

Povídání o vývoji a současném směřování alpinismu. Ptal se Pavel „Bača“ Vrtík, své názory na alpinismus byli ochotni prozradit Alena Čepelková, Pavel „Džony“ Jonák, Petr „Joný“ John, Honza Kreisinger, Jirka Novák a Sylva Talla; své odpovědi připojil i Bača.

Pojem horolezectví je v současnosti vnímán velmi široce a v nejšířším pojetí může zahrnovat všechny horolezecké disciplíny. Co označuje slovo alpinismus? Jak se vyvíjelo? Jaký je jeho vztah k ostatním pojmům popisujícím pohyb v horách jako je horolezectví, bigwall, výškové horolezectví...? Ve vztahu k nim, spadá slovo alpinismus spíše do kategorie pojmů, jak se věci dělají (způsob konání) nebo jak se při nich lidé cítí (typ prožitku)?

Alena: Přesná definice (na rozdíl od alpského stylu lezení) neexistuje, navíc tento pojem je i různými lidmi, kteří se zabývali či zabývají klasifikací horolezeckých pojmů, vykládán různě. Jisté je pouze to, že vznikl pro označení pohybu lidí v horském terénu Alp – kolébky horolezectví. Dál už se může chápat pouze jako horolezectví v Alpách, nebo jako označení stejné činnosti přenesené i do jiných horstev, nebo dokonce – jak naznačuje otázka – filosofický rozměr této činnosti ve smyslu pražítka (dobrodružství, prvek nejistoty, etika přístupu k technické stránce dobývání vrcholů). Já stále chápu alpinismus víceméně jako synonymum slova horolezectví, ačkoliv alpinismus se pouze rozšířil z pojmu užívaného pro popis pohybu v horolezeckém terénu, jehož cílem bylo dosažení vrcholu nejprve nejjednodušší (a pak i stále obtížnější) trasou, z evropských Alp i na jiná horstva, zatímco slovo horolezectví přestalo popisovat pouze lezení v horách či přípravu na něj, a začalo zahrnovat i další nově vzniklé horolezecké disciplíny. Možná, že to je problém pouze českého jazyka a ČHS, jenž se jedním slovem pokouší popsat i zastřešit hned několik velmi odlišných aktivit, které jsou přirozeným důsledkem vývoje horolezectví.

Tyto další aktivity (sportovní lezení po odjištěných cestách, závody na obtížnost i rychlost, bouldering, lezení na umělých stěnách,...) se už do pojmu horolezectví jaksi svým stylem i „duchovním nábojem“ nehodí, a český výraz hezky přesně popisující, co se to v horách děje – lezu na hory – by měl de facto zůstat alternativou pojmu alpinismus.

Ale oba pojmy ve svém původním významu zahrnují nejen jak, jakým způsobem lezu na hory technicky – jakým pohybem, ale i etiku tohoto pohybu.

Joný: Pro mě alpinismus představuje výstupy, kde je třeba skloubit více horolezeckých disciplín v jeden počín. Lezení v ledu, mixu, technika, skalní volné lezení, bigwallová brigáda. Podtrhujícím atributem je

absence jakéhokoliv supportu. Termín alpinismu vidím spíše jako popis způsobu konání, které zároveň formuje prostupující prložitek, který je nutné komplexnější než v jiném odvětví horolezectví.

Honza: Alpinismus chápu nejen jako pohyb v horském terénu, který nějak unaví. Sportovní směr, při kterém dosáhneme nějakého (lépe či hůře měřitelného) výkonu. V alpinismu vidím:

- pohyb vlastní silou v horském terénu (lezení nebo ski-pohyb),
- pohyb v horském terénu, při kterém bych měl minimalizovat prostředky (matroš, oblečení, technologie,...) a současně maximalizovat obtížnost podmínek, terénu,
- činnost, při které musím vhodně mixovat intuici a racionální uvažování,
- možnost nacházet místa, kde přede mnou ještě nikdo nebyl (např. prvovýstupy),
- možnost rozvíjet fantazii a tvořivost při vymýšlení ještě neuskutečného,
- hledání a také nacházení (připomínání si) podstaty samotného života. Podstaty, která je v průměru dostatek všeho, co současný všední život v nížině (ve městě, v práci) nabízí, už potlačena natolik, že si ji lidé ani neuvědomují. Ztrácejí jakousi citlivost k tomu, co je podstatné, co méně a co už je jenom nadstavba potřebná jen ke zpríjemnění života.

Sylva: Alpinismem je označováno horolezectví, které vzniklo a vyvíjelo se v Alpách od poznávací a badatelské činnosti až po aktivitu sportovní. Sportovní aktivita byla vždy spojena se soutěživostí, ať už se týkala prvovýstupů na vrcholy, nebo později s vyhledáváním náročnějších stěn. Sportovní činnost se stávala masovější, vznikaly spolky především za účelem budování horských útulen. Spolková činnost s sebou přinesla i filosofii horolezectví a víceméně nepsaná etická pravidla horolezectví. Alpinismus rovná se horolezectví, byť forem a trendů působení v horách je celá škála. Odvozeniny jako himaláismus, andinismus označují to stejné, horolezectví. Alpinismem není činnost, která se neprovádí v horách, tj. lezení na skalkách, bouldering. Alpinismus předpokládá překonávání obtíží lezcem, který prodělal výcvik a pohybuje se v terénu, který pro většinu lidí vyžaduje využití jisticí techniky, čímž se odlišuje od vysokohorské turistiky.

Jirka: Horolezectví a alpinismus jsou v podstatě synonyma. Jeden výraz se vztahuje k horám, druhý de facto k Alpám. V jiných jazycích jsou ještě jiné výrazy, kde jsou hory, ale chybí „lezectví“. Takže je nutné definovat rozsah. Možná, že alpinismus je horolezectví „v horách“ (Alpy, Tatry, Kavkaz...), ve vyšších velehorách lze termín rozšířit na výškové horolezectví. Pod pojem horolezectví se ale zahrnují další aktivity – lezení na pískovcích, skalní lezení.

Definování „směrů“, „disciplín“... se věnovala řada teoretiků/praktiků. Třeba i já — koncem 70. let jsem publikoval článek Mnoho podob horolezectví dneška, Ivan Dieška publikoval později své rozdělení „disciplín“. Alpinismus je pochopitelně o konání i o pocitech.

Džony: Alpinismus je pro mě lezení v horách v původní podobě – přijdu a lezu nahoru, co nejmiň technických pomůcek, nebo technologických odrbů, co nejmenší podpora nebo pomoc zvenčí... Samozřejmě je to trochu nejasná disciplína, která se nedá oddělit tu od bigwallu, sportovek v horách, nebo i himalájských kousků. Je ale pravda, že jde spíš o přístup, než o definici disciplíny. Na stupnici mezi soutěžním (horo)lezectvím a prožitkovým je rafička hodně vpravo a to je dobře.

Bača: Víím, že dřív slovem alpinismus označovali lezení v Alpách, ale pro mne má dnes úplně nový, přenesený význam. Slovo alpinismus pro mne představuje způsob přístupu k horolezectví. Není to druh horolezectví ani samotná disciplína. Má charakter hledání něčeho nového ať již subjektivně, uvnitř člověka, či objektivně, v rámci horolezectví. Přelézání původních cest novým způsobem, hledání dalších linií pro prvovýstupy, zeštíhlování použitého materiálu a ostření etických zásad – jak nazvat tohle vše? Pro mě je to alpinismus – od těch nejmenších hor až po Himálaje.

Často slyšíme, že alpinismus je královská disciplína horolezectví. Je to tak?

Alena: Pokud je to takto formulováno, tak ve smyslu rozmělnění pojmu horolezectví do různých disciplín (viz výše), ano. Při „ozajstném alpinismu“ nestačí jen být fyzicky nabušen, technicky dobře připraven, ale mít vysokou úroveň morálně-volních vlastností, umět řešit nepředvídatelné situace, být neustále připraven pohybovat se na hranici mezi bytím a nebytím. Prožitek je potom adekvátní královskou odměnou.

Jony: Snad to vychází z oné komplexnosti nároků, které většinou zdravý alpinistický výstup vyžaduje. Je pravdou, že sám na sobě jsem zjistil, že mi skály (písek) nestačí, byť víím, že se tam dá prožít několik životů a mohly by být i celkem dost napínavé, tak ta velká neznámá hor a požadavek na multifunkčnost lezce je něco, čemu se dá vyhnout, ale ne odolat. Alpinismus je královská hra (kterou doma hraju nerad, protože mě z ní po chvíli bolí lebka).

Honza: Pokud budeme brát alpinismus (horolezectví), jako směr, ze kterého se ostatní lezecké dis-

ciplíny vyvinuly, tak ano, je to podle mě královská disciplína.

Sylva: Alpinismus = horolezectví

Jirka: To, že alpinismus je královská disciplína horolezectví jsem ještě neslyšel.

Džony: Pro někoho je, pro někoho nikdy nebude, je to o přístupu. Je pravda, že proti sportovnímu lezení vyžaduje Duro alpinismo – jak říká Kolerko – víc energie a dřiny s nejistým výsledkem, protože faktorů, co můžou zhatit úspěch je tady mnohem víc. V neposlední řadě je alpinismus mnohem víc o zodpovědnosti k sobě i lezeckému partnerovi, protože tady končí hra a často jde o kejhák. Když ale všechno dohromady vyjde a něco se vyleze, je z toho královská radost.

Bača: Pro mne to není samostatná disciplína. Je to přístup k lezení, který můžeme aplikovat na kteroukoliv disciplínu.

Jaký je současný alpinismus, kam směřuje, co jesamotnými horolezci nejvíce oceňováno? Je to jeden směr nebo více směrů?

Alena: Současný alpinismus je stejný jako minulý a budoucí, jen je zasazen do jiné doby a jiných technických prostředků. Vždy bude nejvíce oceněn styl „by fair means“, co nejčistší, nejjednodušší, nejdůležitější. „Alpský styl“, styl rychlého výstupu s minimem vybavení, ten, jakým se lezly nejhodnotnější výstupy ve středních velehorách, byl přenesen do daleko extrémnějšího prostředí nejvyšších hor a stal se ukazatelem nejvyšší sportovní hodnoty výstupu.

Jony: Dle toho, jak moc to (ne)sleduju, tak vnímám zvyšující se důraz na rychlost, volnost a i vizity opuštěnějších nebo nových směrů. Také mi přijde rychlejší přenos „maxim“ z dílčích disciplín. Možná i v souladu s tím (nebo taky ne) se občas připlete nevhodný doprovodný prvek, který by na ryzím alpakoberečku patrně neobstál (většinou nějaká forma supportu).

Honza: Dnešní pojetí alpinismus je poznamenáno dobou, po kterou se mu lidstvo věnuje. Rostoucím počtem lidí, co se mu věnují. Zvyšující se dostupností, dnes pro téměř kohokoli. Výše zmíněné rozevřít nůžky mezi těmi, kdo jsou schopni chápat lezení (alpinismus) více do hloubky, posouvat ho jak fyzicky, tak pojetím (etika, směry atp.), a těmi, kteří k němu přistupují jen jako k jedné z mnoha volnočasových činností.



„Le Vol du Dragon“, foto Pavel Nesvadba

Sylva: Masové projevy alpinismu, známé z minulosti, ať už byly důvody jakékoliv, u nás za totáče způsob úniku před režimem, míra volnosti, v ostatním světě něco podobného, ustupují díky širší nabídce jiných zajímavých volnočasových aktivit a snaze konzumní populace vystřídat maximum z této nabídky. Horolezectví přece jen vyžaduje trochu víc, než pár hodin školení nebo cvičení a hlavně je to namáhavé. Ve své podstatě je to dobré pro hory a přírodu. Konzumenti horolezectví se naštěstí orientují na několik málo ubohých notoricky známých vrcholů a zbytek je k dispozici skutečným horolezcům. Současný vrcholový alpinismus jde dvěma směry: kvantitativním a kvalitativním. Kvantitativní se soustřeďuje na sběr určitěho typu vrcholů, např. osmitisícovky, nej... kontinentů, a v tomto smyslu se dá vymyslet cokoliv. Není v tom mnoho invence, je to spíš otázka peněz a zarputilosti. Kvalitativní vyhledává nevyřešené problémy nebo překonává vylezené čistším stylem. Představitelem kvantitativního stylu je u nás Radek Jaroš, kvalitativního Mára Holeček.

Jirka: Pokud budu pod pojmem alpinismus chápat výstupy v horách až po ty nejvyšší, tak na zpracování kvalifikované odpovědi by bylo zapotřebí zpracovat hlubší analýzu. To co pozoruji je, že stále méně lezců se pouští do „odvážných a těžkých“ výstupů, a hlavně prvovýstupů, zmizely zimní výstupy, lezci ignorují nádherné a v podstatě panenské vysoké sedmítisícovky atd.

Džony: Alpinismus se vyvíjí a hledá si cestu, stejně jako ostatní disciplíny. Směr špiček současnosti míří stále k čistšímu stylu, minimum umělých pomůcek, žádná podpora, rychlost. Znovuobjevování starých směrů novým stylem. Dnešní vybavení a technologie umožňují znovu přezkoumávat hranice možného... Nejsme lepší, než ti před námi, ale máme lepší vybavení.

Bača: Alpinismus pro mne vzniknul ve chvíli, kdy se ukázalo, že s pomocí techniky lze vylézt cokoliv. A jak se postupně zkvalitňoval materiál, tak se přiosťoval a pravidla alpinismu. Dnes, v době víceačkových friendů, kosmických materiálů a supervařičů je kladen důraz na prvovýstupy s minimem materiálu, volně přelezly starých hákovaček, rychlé přelezly alpských stěn s lehkým batůžkem nebo zdolávání himalájských výzev alpským stylem. Samozřejmě existuje přístup k horolezectví, který s alpinismem nemá nic společného (komerční expedice, opakování starých cest původním stylem s použitím moderních materiálů, ...), ale to už pro mne není alpinismus.

Laická veřejnost asi stále nejvíce oceňuje výstupy na osmitisícovky, ostatní horolezecké výkony vnímá méně. Je nějaká „autorita“, která umí odborně ocenit opravdu nejlepší výkony?

Alena: Existují různé ankety horolezeckých odborných časopisů. Největší váhu má ocenění mezinárodní poroty „Piolets d'Or“, která vybírá mezi nominacemi z celého světa. Tak jako u všech podobných soutěží, kde se výkon nedá poměřit brankami, body a sekundami, však i tady hodně záleží na mediální prezentaci nominovaných výstupů, tedy na tom, jak ho kdo umí prodat.

Jony: Pokud jde o opravdu absolutní nejlepší výkony – dle mě těžko, protože když jdu pálit jablka, tak tam nebudu míchat švestky. Laickou veřejnost lze podrobit dlouhodobě soustředěnému mediálnímu nátlaku. Veřejnost je zpracovaná na 8k. Nevidím v tom problém, ale předpokládám, že bych asi viděl, když bych tam jezdil. Nemůže nadměra zájmu laické veřejnosti na příliš úzký prostor časem (vzdáleným či brzkým) způsobit negativní dopad do něj? Může a děje se to. Formy jsou různé a trendy často otřesné.

Honza: Autoritou mohou být všichni ti, kteří alpinismus někdy posunuli (posouvají) fyzicky, nebo pojetím, nebo ho dokážou chápat v jeho různých dimenzích a umí to předat ostatním. Jako autority je také musí ostatní brát. Takové lidi kolem sebe vidím.

Sylva: Laická veřejnost je bohužel v područí zjednodušených představ o horolezectví a jako každý blud je obtížné tuto představu vymýtit. Pokud vyjdeme z předpokladu, že naši činnost v horách děláme hlavně pro sebe, nezbyvá než skromnými prostředky veřejnost ovlivňovat, publikacemi a přednáškami, správně okomentovanými výstupy roku.

Jirka: Je to záležitost publicity silně živeného mýtu o výjimečnosti osmitisícovek. Prvovýstup v r. 1981 na Nanda Devi (jen 7.816 m n.m.) je historický výstup a nelze vůbec jej srovnávat s normálovou na Cho Oyu v rámci masivního náporu CK. Nádherný sousední Gyachung Kang (jen 7.861 m n.m.) byl vylezen jen desetkrát, naposled v roce 2005. Co Mashebrum v Karakoramě?, atd. Laickou veřejnost oslovuje hlavně publicita v médiích. Autoritou by např. měla být komise alpinismu ČHS.

Džony: Laická veřejnost bude vždycky adorat to, co jí předhodí média, a ty jsou u nás většinou bulvární, takže pohled na horolezectví se jen tak nezmění. Kdo vylezl na nejvyšší horu, ten vyhrál! Víc než osmitisícovka zaboduje už jen mrtvej horolezec... Mimo tuhle rovinu u nás v ČHS funguje celkem dobře systémem Výstupů roku, kde se kupodivu většinou ocení



„Královský převis, Vysoké Tatry“
foto Dušan Janák

kvalitní kousky, a to shodou hodnotitelů. Ty ale větší novou veřejnost moc nezajímají, protože jim je bulvár servírovat asi nebude.

Bača: Podle mě skutečně to nejvážnější, co lze v horolezectví s mým pojetím alpinismu uskutečnit, leží v oblasti osmitisícovek. Spíše je otázkou, zda veřejnost rozumí tomu, co je současný alpinismus. Myslím si, že laická veřejnost není schopná bez pomoci odborné horolezecké autority tomuto porozumět. Proto jsou mnohdy oslavovány výstupy, které s alpinismem nemají nic společného. Zde vidím prostor pro práci komise horolezectví ČHS, která by měla informovat o současných trendech alpinismu a alespoň rámcově definovat etická pravidla.

Jak se vyvíjel alpinismus ve světě? Lze identifikovat nějaké etapy? Co je pro ně charakteristické? Jaké jsou významné milníky, jména...

Alena: Výstupy normálkami – nejsnadnějšími cestami vedoucími k vrcholů, hledání dalších směrů, ideálních – diretissim; to možná mělo za důsledek etapu skobovaček, technických přelezů za pomoci žebříčků apod. Když většinu lezců přestalo bavit zaplétat se do nich a lézt po stále tenčích a menších skobkách, nadchli se pro čisté přelézání skobovaček, o co nejjistší styl. I do alpinismu se dostaly přeazy OS a RP jako vyšší level způsobu výstupu. Zvláštní etapou, danou historickými souvislostmi, byl boom extrémního zimního horolezectví hlavně polských, ale i čs. a slovinských horolezců v osmdesátých letech min. století, který se přenesl i do Himálaje.

Jony: Tento dotaz poukazuje na moji nesečtělou literární ignoranci v lezecké knihovně. V pubertě jsem se věnoval především severoamerickým indiánům, hlavně Siouxům, ale sympatizoval jsem i s partyzánským odbojem Mescalero. Do faktické lezecké literatury se zabořím většinou jen, když zjišťuju informace o nějaké cestě, která mě zasáhne. Nicméně základní vlny mi přijdou dost podobné ve více odvětvích horolezectví. Vrcholy, cesty, styl. Ať už vezmu Yosy, kde je to dobře v minulosti ilustrující, tak Alpy zažívaly a zažívají to samé, skály taktéž. Techniku prostě pohřbívá zelený onsajt. Milníky, jména ... osobně mě nejvíc dráždí čeští či slovenští horolezci v 70. a 80. letech v Alpách.

Honza: Hodně stručně a asi chaoticky:

- počátky dobývání hor,
- dobývání nejvyšších vrcholů (Irvine, Mallory, Hillary...),
- počátky zvyšování obtížnosti skalních výstupů (Buhl, Comici, Bonnati,...)
- počátky boulderingu (Gill,...)

- počátky sportovního lezení (Albert a jeho červený bod,...),
- posun obtížnosti skalních výstupů (Gullich, Hill, Ondra,...),
- rozvoj etiky lezení v horách (Messner,...).

Sylva: Milníky byly vystoupení na Mt. Blanc, dosažení nejvýznamnějších čtyřtisícovek, přenesení náročných skalních výstupů z Dolomit do mixových stěn Alp v několika etapách (Severní Matterhorn, Eiger, diretissima Eigeru, zimní průstupy předešlého, průstupy technických cest čistým stylem, řešení problémů o vysoké obtížnosti).

Jirka: Námět pro zásadní publikaci, nejde na to krátce odpovědět.

Džony: Jména a milníky a historii si najde ten, kdo si ji najít chce, není důvod se rozepisovat. Obecně se eliminují slepé směry a hledají se možnosti dalšího vývoje, aby si bylo stále kde hrát... Funguje to a asi to tak bude i dál.

Bača: Historii světového lezení bylo věnováno spoustu publikací. Vzhledem k mému pojetí alpinismu jako přístupu k horolezectví lze definovat následující tři období, které postupně probíhají v jednotlivých lezeckých oblastech (skály, hory, velehory):

- 1) **období hledání cesty** (18. st.–1. pol. 20. st.) – od dobývání vrcholů, přes dobývání stěn po hledání nejtěžší linie,
- 2) **období hledání způsobu** (přelom 20. a 21. st.) – od technického lezení po skobách a žebříčích po volné lezení a styl OS,
- 3) **období hledání rovnováhy** (dnes) – mezi rychlostí a obtížností výstupu s uvážením množství použitého materiálu (velikost týmu, použití nýtů, závěsných postelí, mobilních telefonů, množství beta-informací).

Ā jak se vyvíjel český alpinismus?

Alena: Určitě lze dobře identifikovat etapy, například po válce v padesátých letech rozmach zimního lezení v Tatrách následované extrémními výstupy v Alpách (Kuchař, Cerman, ...), šedesátá léta – éra diretissim, skobovaček a technického lezení (Jirka Šmíd, Ryba), sedmdesátá léta – ledy a mixy ve středních horách, ve skalním lezení návrat k volnému lezení a co nejjistšímu stylu atd. Dá se říci, že se naši lezci vždycky snažili držet krok s trendy navzdory předpokládanému embargu informací, patřili mezi evropskou špičku a někdy i udávali tón.

Jony: Charakteristika: často nekompromisní, úderný styl.





Piz Badile, Bergel, foto archiv A. Čepelkové

Honza: Lezení na písku (Čihula, Hudy, Havlík, Beneš, Ondra,...); Alpy (Kuchař, Zibrín,...); Himálaj, první expedice (Albrecht, Veselý, Procházka,...); Himálaj později (Rakoncaj, Nežerka,...); sportovní lezení (Mrázek, Ondra,...); soutěžní lezení (Hudy, Mrázek, Ondra).

Sylva: Český alpinismus vstoupil do hry až v padesátých letech 20. stol. vlivem režimu sice na vysoké úrovni (Kuchař), ale nikoliv na co by býval mohl mít. Nemohl zasáhnout do hry o osmitisícovky, ale dvěma expedicemi do Hindúkuše v šedesátých letech takřka vyrovnal ztrátu. Pak už chyběla invence a uvolněné roky 1968–70 se nezúročily. Pojetí expedic na osmitisícovky v sedmdesátých a osmdesátých letech bylo poplatné možnostem, které režim poskytoval: Povolil občas expedici a bylo nutné ji využít pro maximum účastníků.

Jirka: Nelze stručně odpovědět. V časopisu Everest vycházejí od r. 2012 pravidelné příspěvky z historie čs. horolezectví, které jsou zaměřeny na vývoj s akcentem na hodnotu výstupů, hlavně prvovýstupů. Nespornými milníky světového významu byl prvovýstup cestou přes Rybu v J stěně Marmolady, první zimní výstup Anglickou cestou na Piz Badile. Je jich více – v Alpách, na Kavkaze, Pamíru, Hindúkuši, Himálaji, ale tím se dostávám k počátku odpovědi...

Džony: Český alpinismus měl vždy dobrý zvuk díky kvalitním kouskům, které vznikaly. Obecně jsou české špičky partou dobře připravených individualit s minimální podporou, které měly potřebu investovat energii tímhle směrem. Není jich moc, ale jsou tu stále.

Bača: O historii českého horolezectví myslím žádná ucelená publikace nevyšla, ale na stránkách svazu je dobře zpracovaný materiál historie. Další jednotlivé střípky lze nalézt v různých materiálech na webu nebo Jirkou Novákem napsaných článcích v různých časopisech. Historie kopírovala světový vývoj, ale byla dosti ovlivněna obdobím železné opony i jejího pádu (v dobrém i ve zlém). Češi v 19. stol. hodně kamarádili se Slovinci. Pak po vzniku republiky se rozvinulo lezení na písku a dalších cvičných skalách. Po válce se začalo víc jezdit do Tater a i do Alp. Někde jsem četl, že výběrové družstvo tehdy mělo 50 mužů a žen! V 60. letech pak Kuchař, Kopal, Cerman v Alpách a další výjezdy Brňáků na Kavkaz (Šmída, Hýsek, později Mauglí, Šmíd). V 70. a 80. letech pak Alpské výstupy, Hindúkuš a Himálaj. Těch jmen by bylo strašně moc. Specifické pro tu dobu bylo nadšení, motivace a centralizovanost, kdy díky obětavé práci několika skvělých organizátorů se podařilo dát dohromady skvělé lezce a sehnat finance na náročné expedice. Dnes už tolik skvělých lezců není (lezení věnují daleko méně času než tehdy) a altruističtí organizátoři už vůbec ne.

Zajímavé je, že generace 80. let se odvolává na silnou generaci 50. – 60. let. Generace přelomu tisíciletí se odvolávala na 80. léta. Na co se má odvolávat generace dnešních začínajících alpinistů? Jak je na tom současný český alpinismus? Znáš nějaké významné výstupy poslední doby?

Alena: Dva z nich byly dokonce letos nominovány na Piolets d'Or – Talung Holečka/Hrubého a Uzum Brakk (Mandula, Pliska). To je určitě bomba, nic méně lezců na podobné úrovni, kteří by byli schopni posouvat český alpinismus dále a výše, je málo – zrovna tak jako se nehyří těžkými výstupy v horách obecně.

Jony: Popravdě, já nevím pořádně. Znáám pár lidí, co se snaží o údernost, některým se to daří, ale při pohledu jako na celek (= český alpinismus) – jakási roztržitost, nic moc uchopitelného. Kdyby tu nebylo vlastně borců jako Bača, Stoupa, Mára H., Honza Tráva například, pak o tom téměř ani vidu, ani slechu (ale zas nejsem nejlepší vzorek informovaného držitele myši). Neznamená to ale, že tu nejsou další úderníci, ale jaksi téměř nic na přetřes. Významné výstupy? Tož Češi v Chamonix nebo zimní volný Centrální kout na Galerku.

Honza: Mezi významné výstupy poslední doby, které mohou motivovat začínající alpinisty, bych zařadil tyto: Alpy: Alpská trilogie, O. Beneš; čisté přelety Ondra, prvovýstupy Stoupa, Bača; Karakoram: Aminbrakk prvovýstup Czech Express – Štátný, Šilhan, Mára; Patagonie: Riders on the Storm, 1. opakování – Štátný, Kreisinger; Himálaj: prvovýstupy Mára Holeček, Doudlebák, Pliska, Mandula a všechny osmy Radka Jaroše.

Sylva: Ztrátu se daří dohnat, ale je nutno si uvědomit, že v horolezeckém světě se díky minimální základně nestaneme velkými hráči. Je třeba pracovat na množství Holečků.

Jirka: Dost závažná otázka, ale podmínky komise alpinismu v rámci ČHS nestedují, vyčerpává mě historie – poslední „darda“ byla příprava expozic pro muzeum v Adršpachu, které ovšem úzce souvisí s historií našeho i světového alpinismu/horolezectví, včetně dokumentace nejvýznamnějších výstupů, hlavně prvovýstupů v nejvyšších velehorách Země. Pochopitelně vnímám úspěchy mladé generace, Stoupy, Doudlebáka, Máry...

Džony: Motivace pro lezení v horách se mění, už se nikdo nemusí přes horolezectví snažit vycestovat na západ jako v osmdesátých letech, špička se zužuje a pro většinu budou hory dnes spíš oddechovka po práci. Boom alpinismu asi hned tak vidět nebude, ale

pořád se lezou i opravdu kvalitní věci.

Bača: Dnes hledáme inspiraci právě v 70. a 80. letech. Jako bychom jednu generaci přeskočili. Ale je to i o tom, že lidé se v horách začínají realizovat více pozvolna a ve vyšším věku než dříve, až zabezpečí rodinu. Třeba já jsem začal více lézt, až mi bylo kolem 35. Nejlepší výstupy dnes podávají ti, co nejvíce lezou a věnují tomu opravdu hodně energie. Je to jak všude jinde – kdo chce a maká, má výsledky. Určitě v poslední době Mára Holeček a jeho výstupy se Zdeňkem Hrubým, Honzou Kreisingerem a Honzou Doudlebským, v nižších horách Dušan Stoupa Janák, Vašek Šatava, Pavel Jonák, a v bigwall stěnách udělali pěkný cestu i kluci Ondra Beneš s Tomášem Sobotkou. Ale rýsuje se nám i nová generace třicátníků, co má potenciál na těžké cesty (Honzka Straka) nebo zkušenosti s výstupy v odlehlých oblastech (Jirka Pliska, Ondra Mandula a další). Když je spojíme a podpoříme, určitě se to zase rozjede.

Jak vidíš současné postavení a problémy alpinismu v rámci ČR?

Alena: Alpinismus jako horolezecká disciplína se netěší žádné velké podpoře ze strany ČHS, protože úspěchy nelze očekávat předem, jsou závislé na mnoha faktorech, nejsou dostatečně oceňovány ve společnosti a už vůbec nepřinášejí žádný zisk ať už v podobě dotací či přílivu nových členů jasně motivovaných touhou provozovat alpinismus pod hlavičkou ČHS. Vždy jsem žasla nad tím, že pro spoustu členů HOROLEZECKÉHO svazu znamená jakákoli podpora špičkových horolezeckých výkonů nepřekonatelný problém, jakoby řadu z nás k lezení nepřilákaly právě velké osobnosti a jejich výkony. Na druhou stranu, trend ke zjednodušování a usnadňování všeho a všude zrovna moc nových zájemců o utrpení v horách nepřiláká.

Jony: Není vidět. Tedy kromě Bačových aktivit, což je super motor. Problémy byly de facto popsány: nezáměr lezecké obce, neevidenční (z toho pramenící neinformovanost), není aktivní, vlastně ani ta pasivní podpora ČHS, roztržičnost těch, které lze šoupnout do pytle alpinismu.

Honzka: Lezení v horách se nebude nikdy věnovat tolik lidí, jako sportovnímu lezení, překližce či boulderingu. Není tak dostupné, je mnohem více riskantní a nepohodlné. Tomu odpovídá i menší zájem lezecké veřejnosti, což se odráží i na menší podpoře v ČHS. Je dobré, že jsou v lezení lidé, kteří se snaží, aby slovo HOROLEZECTVÍ nebylo jen prázdným pojmem v názvu našeho spolku.

Sylva: Současné problémy našeho alpinismu odrážejí problémy celé společnosti: Nezáměr mládeže o pohyb, natož v přírodě. Jako při všem, je řešením mravenčí práce v oddílech a ocenění těch, kteří se věnují mládeži, piplají se s talenty a jsou jim příkladem. Není to otázka peněz, ale otázka volného času, kterou jsou cvičitelé ochotni věnovat.

Jirka: Analyzovat vývoj ve světových velehorách, doporučovat tipy, pomáhat s organizačním zajištěním... Vyvíjet snahu o propagaci výsledků nejen v odborných časopisech, ale i v denících, TV... Ovlivňovat sponzory směrem k podpoře hodnotných výstupů, prvovýstupů v horách, možná na úkor reklamy s „pochodáky“ na osmitisícovky. Snažit se více proniknout do programu festivalů, jako je Smíchov a Teplice, nakonec ČHS je často spolu-organizátorem, resp. partnerem. Zde lze názorově ovlivnit mladou generaci a nakonec i veřejné mínění o hodnotách výkonů v horolezectví.

Džony: Lezení v horách není facebookový sport – tolik energie nacpat do akcí s nejistým výsledkem? To radši zajedu na tři dny do Jury a nachodím nějakou deset minusku, pověším fotky na zeď a kámoši budou lajkovat jak o život. V horách leze málo lidí, protože dřina nikoho moc neláká, číslo do deníčku tady nikdo nenahoní a většina lezců posuzuje hory optikou skalčkářů. Navíc systémová podpora lezení v horách od ČHS je prakticky nulová, nejen finanční, ale i ta symbolická, v podobě větší propagace špičkových kousků a jejich autorů. A společenská podpora? Jsme banda bláznů!

Bača: Ohledně tohoto jsem před časem sepsal celý dokument a společně se Stoupem a Honzou Zbrankem se snažíme rozjet komisi horolezectví v ČHS, která by se právě těmi problémy měla zabývat. Snažíme se motivovat vedení ČHS, aby se více začal podporovat alpinismus jako přístup k lezení. Horolezci, ať už platící či neplatící příspěvky, by měli vidět, že jim ČHS dává určitý servis z pohledu jistění, ale také je dokáže nadchnout tím, že ta cesta, pro kterou se rozhodli, ta činnost, co dělají, má vyšší smysl než jen si jít užít na kus plastu nebo kamene.



„Pavel Jonák“, foto archiv P. Jonák



Alena Čepelková

Jedna z našich nejlepších horolezeček a čestná členka ČHS. V 80. letech 20. století byla členkou reprezentačního družstva a patřila (spolu se Z. Hofmannovou) ke světové špičce ženského horolezectví. Absolvovala významné výstupy v evropských i světových velehorách, zúčastnila se expedic do Himálají, dává přednost tradičnímu lezení a oceňuje český pisek jako základ horolezectví. K jejím nejvýznamnějším výstupům patří 1. ženský výstup Harlinovou cestou na Petit Dru, 2. zimní a 1. ženský zimní výstup cestou Žehlička na Piz Gemeli, 1. zimní a 1. ženský výstup Anglickou cestou na Piz Badile v Bergellu, 1. ženský výstup cesty Chergianiho na Tjutju nebo prvovýstup na Petrograděc v Aksu. Dlouhou dobu se angažuje v mezinárodním spolku horolezečků RHM, řadu let pracovala v komisi alpinismu a v letech 2005 – 2009 byla předsedkyní ČHS.



Petr "Joný" John

Odchovaný adršpašským pískem, propagátor tradičního pískovcového lezení. V roce 2008 se podrobil seznamce s bigwallovým lezením v Yosemitech, následně našel motivaci v zimním lezení v horách. Za hranicemi vyhledává především oblasti s přívlastkem tradu. Mezi absolvované výstupy patří například The Shield a Excalibur v Yosemitech či Hazard v Tatrách.



Pavel „Džony“ Jonák

Všestranný punkový lezec, bigwallista a člen horské reprezentace od r. 2000, autor několika Výstupů roku a čestných uznání v horách. K jeho největším počínům patří dolomitské prvovýstupy Erectissima na Tre Cime a Fram - End of Mystery na Marmoladu, prvovýstupy v Grónsku, Pákistánu, Kyrgyzstánu a jinde. Milovník českých písčoviců i tradičního lezení jinde po světě.



Honza Kreisinger

Lezec, alpinista, který začínal v 80. letech min. století s lezením v Sasku, kde vylezl řadu cest 10. stupně. Přes sportovní lezení v 90. letech postupně přešel k horám, kde se nejvíce našel. V letech 2003 – 2007 byl členem horské reprezentace, poté vedl Komisi alpinismu ČHS. Lezl v Patagonii, Yosemitech, Pamiro-Alaji, v asijských velehorách, v Alpách a Tatrách. Mezi jeho nejlepší kusky patří 1. opakování německé bigwallové cesty Riders on the Storm na Torre Central del Paine (v roce 2002 s D. Štastným), prvovýstup Filkův nebeský smích na Mt. Meru v Garhwalském Himálaji (v roce 2006 s M. Holečkem, výstup oceněn čestným uznáním Golden Piton Award časopisu Climbing) a prvovýstup Between Sun and Shadow na Kwangde Nup v Himálaji (v roce 2008 s M. Kleštincem).

Tvoří a píše web: www.lezeckarevue.cz



Jirka Novák

Na svém kontě má významné výstupy ve Vysokých Tatrách, v Alpách, na Kavkaze i na „písku“, které uskutečnil v 60. a v 70. letech minulého století (např. v Alpách: Česká plotna v S stěně Speckkarspitze, Via Canpes na Piz Cengalo, na Kavkaze S stěna Adyrsu a S kuloár Tjutjubaši...). Jeho jméno je nejtěsněji spojeno s expedicemi do Himálají. Od začátku 80. let zorganizoval 16 expedic, např. Dhaulágiri Z stěna, prvovýstupy (1984, 1985, 1988), Dhaulágiri JZ pilíř, prvovýstup (1988), Yalung Kang-JZ stěna (1991), Makalu Z stěna (1993), 4x Cho Oyu (1994 – 1997) atd. Své organizační aktivity rozvíjel i v UIAA (např. člen expediční komise 1985 – 2005) a hlavně v ČHS, v jehož čele stál po několik let. Významná je i jeho publikační činnost, je také autorem více než dvaceti fotografických výstav. Je čestným členem ČHS.



Sylva Talla

Jedna z legend československého horolezectví, významný horolezec a reprezentant v 70. letech 20. století. Na svém kontě má řadu významných výstupů i prvovýstupů v Tatrách, v Alpách, na Kavkaze, Pamíru apod., např. prvovýstup SV stěnou a celkově 2. průstup stěnou Berniny, prvovýstup S stěnou Les Droites nebo prvovýstup na kavkazský Nakratau S stěnou. S. Talla byl v roce 1976 členem expedice na Makalu, kde při prvovýstupu JZ pilířem na J vrchol Ma-kalu stanul jako první československý ho-rolezec nad hranicí osm tisíc metrů.



Pavel "Bača" Vrtík

Leze především v horách. Člen horské reprezentace ČHS od roku 2009. Autor řady volných přelezů a zimních prvovýstupů v Tatrách a Alpách oceněných čestným uznáním nebo Výstupem roku. Mezi jeho nejlepší výstupy patří prvovýstup Le vol du Dragon (M7+/A2) na Les Droites (4000 m n.m.) a přelez severního kuloáru Direct (M8) na Petit Dru stylem OS za 15 hodin. Propagátor myšlenek alpinismu a duševního přístupu k horám. Podporovatel ženského alpinistického týmu. Otec tří dětí.



Z velkého výčtu „nej“ Adama Ondry, kterých dosáhl v roce 2014, je velmi obtížné vybrat. Jako první muž planety se přenesl přes metu sta vylezených cest v obtížnosti 9a a více (nejbliže jsou Adamovi Španělé Ramonet a Dani Andrada se zhruba čtyřicítkou takto obtížných přelezů, Američan Chris Sharma jich má na kontě 35). Stejně tak jako první muž planety dosáhl double na mistrovstvích světa, když nejprve zvítězil v boulderingu a o tři týdny později i v obtížnosti. Připsal si i dva OS přelezy na cestách za 9a, číslem nejvyšším pak bylo španělské 9b First Round, First Minute. Adamova nadvláda v lezeckém světě byla znát i na nejrůznějších exhibicích, kde ostatní zvučná jména porážel rozdílem třídy.



Adame, o jaký kus jsi lepší než zbytek světa? A proč jsi lepší, sám říkáš, že jsou větší siláci, než ty.

Těžká otázka na začátek. Jsem se ani nestihl zahřát v tomto sychravém prosincovém dni. Lezení je samozřejmě nejen o fyzické připravenosti, ale i o psychice. Díky tréninku jsem byl v této sezóně silnější než kdykoliv předtím, ale ne vždy se to projevilo na závodech. Na prvních třech závodech bylo mým nejlepším umístěním 8. místo! Víc tréninku zvyšuje fyzickou připravenost, ale zároveň zvyšuje tlak na mne samotného. Na některých závodech pokazilo svůj výkon dost lidí, ale na některých, které jsem letos vyhrál, většina lezců podala svoje maximum, a těch si nejvíce vážím. Byly to závody v Inzai, Kranji a Gijonu (kromě Ramonovy smeklé paty ve finále). Na všech těchto závodech jsem zalezl to, na co jsem měl. Můj lezecký pohyb uvolněný a plynulý. Bez chyb a rychle jsem dolezl až do místa pádu. Myslím si, že v tom jsem nejlepší a byl jsem i v minulosti. Tento styl je sice efektivní, když jde vše, jak má, ale zároveň je riskantní. A to se mi na některých závodech vymstilo až příliš často. Ale i tyto chyby souvisely s psychikou, která byla několikrát výrazně podlomená například špatnou kůží. Pokud je správné psychické rozpoložení, i tento zdánlivě riskantní styl může být zárukou dobrého umístění. Ono když se to vezme z druhé stránky – když začnu lézt ustrašeně a nejistě, předem se tím odsuzuju ke špatnému výsledku. A to je má odpověď na otázku – nejsem natolik lepší než ostatní, abych se mohl dovolit lézt na jistotu.

Za tvými úspěchy je tvrdý trénink. Zkus jej blíže popsat. Kromě té dřiny by bylo zajímavé vědět také něco o tom, jak si hlídáš, aby ses nezranil, správně zregeneroval a trénink byl efektivní. Máš team lidí, kteří s tebou spolupracují?

Spolupracoval jsem s Patxim Usobiagou, mistrem světa z roku 2009. Je to asi jediný člověk, kterému opravdu v tréninku věřím, neboť si vším, čím procházím, prošel také. Má obrovské osobní zkušenosti se závody a pomáhá mi naplánovat trénink a také se zklidnit psychicky. Trénink byl poprvé letos

dobře organizovaný a strukturovaný, založený na střídání se období tvrdého tréninku s větším objemem a vyladovací fází před závody. Tvrdé tréninky vypadaly následovně – lezení většinou 6 dní v týdnu, až tři fáze denně, v každém dni campus, boulder a lezení. Popřípadě i cvičení na TRX. Základ jsou krátké tréninkové jednotky s alespoň hodinovými odpočinky. Ale o to víc tréninkových jednotek denně. Cam-pus v různých formách (silové i silové vytrvalostní), bouldering co největší počet bouldrů za 40 min s minimálním odpočinkem a lezení na vytrvalost v různých formách (intervalový trénink, 7 cest za sebou s několika minutovým odpočinkem, lezení bez placů atd.) Klíčová je kompenzace a k tomu používám cvičení na TRX. 1 týdně sauna či masáž před odpočinkovým dnem. K tomu kvalitní přírodní strava, hodně ovoce, vařené zeleniny, semínek, ořechů a superfoods.

A co psychické hledisko? Trénuješ nějak svou mentální sílu?

Vše je podstatě na tomto základě – pořádně zatrénovat, to mi musí dodat sebevědomí a v kombinaci s mým lezeckým uměním pak na závodech předvést to nejlepší. Je jen důležité, aby ten tvrdý trénink jen zdvihl jakousi sebejistotu v lezení, ale nikoliv vytvořil tlak na výkon (když už jsem tak trénoval, tak chci sakra vyhrát...). Ale i to se může stát a stalo se mi to. Nebylo to tím, že bych nastoupil do cesty a byl totálně nervózní, ale nějak bylo něco špatně, nedokázal jsem se odpoutat od své myslí. Ale recept, jak se k tomu správnému rozpoložení dostat, nemám. Každý den a každé závody je jiné.

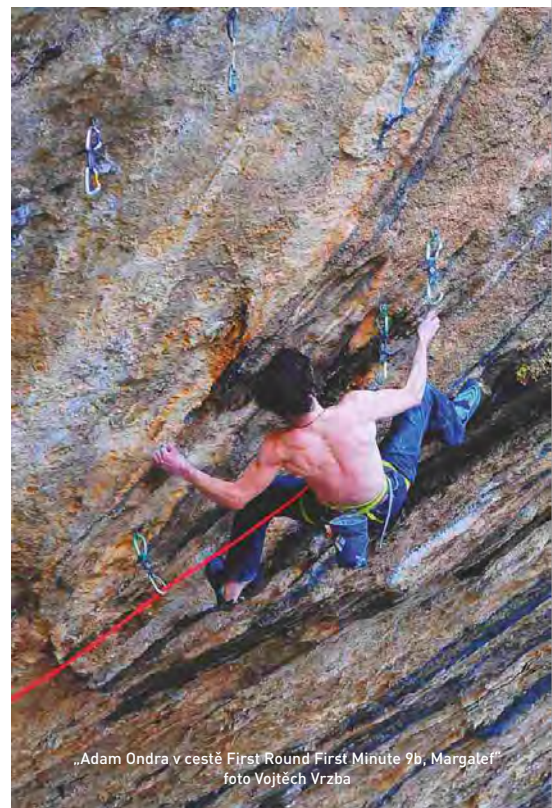
Máš představu, kolik lidí třeba v ČR sledovalo přímý přenos z finále v Gijonu? Jak moc řešíš své fanoušky, abys je nezklamal svých chováním? Asi moc ne, když jsi prohlásil, že jsi z titulu „fucking happy“. Jaký je poměr spontánnosti a profesionality?

Představu opravdu nemám, ale určitě by mě to zajímalo. Co se týče popularity a fanoušků, řekl bych, že jsem svůj a chci v tom pokračovat. Spontánnost

a profesionalita se zároveň nevylučují podle mého názoru. Profesionalita neznamená nutně nesponzabilitu. Myslím si, že zároveň jsem lépe vnímán jako spontánní člověk než jako šedý uniformní profesionál.

Svým příkladem jsi nastartoval, řekl bych, do té doby neznámý jev, kdy se stále více setkáváme se „zázračnými“ dětmi, které již od mala lezou těžké prásky. Co bys vzkázal těmto novým „Adamům Ondrům“, protože právě s tebou se často srovnávají nebo jsou s tebou srovnávány? Co bys vzkázal jejich rodičům?

Je to přirozený jev, spíš mě mrzí, že jich jen málo zůstane tak úspěšných i v dospělé kategorii. Myslím si, že nejdůležitější je děti do něčeho nenutit a nechat je se lezením bavit. Dělat malým dětem nějaký tréninkový plán je nejrychlejší cesta ke ztrátě motivace. Přehnané ambice rodičů či trenérů nikdy nekončí dobře. Není až tak důležité, co lezou teď, ale co polezou za pár let. Důležité je nechat je lézt a pracovat na technice.



„Adam Ondra v cestě First Round First Minute 9b, Margalef“
foto Vojtěch Vrzba

Dá se s tebou mluvit o něčem jiném, než o lezení?

Snad jo. Neležíím celý den v průvodcích, zajímám se, co se děje ve světě, čtu různé knížky naučného typu (jedna z favoritů třeba Kolaps nebo Guns, Germs and Steel od Jareda Diamonda), rád vařím a zajímám se o travu.

A co škola? Vidíš jí jako úplně jinou větev nebo si umíš představit, že dokážeš spojit své vzdělání s lezením.

Vybral jsem si Ekonomickou fakultu hlavně proto, aby byla nějaká šance, že vzdělání někdy v budoucnu využiji. Obor podnikový management je natolik široký a univerzální, že alespoň částečně bych to snad využít měl, i když konkrétní představu nemám. Momentálně chci však naplno lézt a nedělat nic, co by příliš výrazně ukrajovalo velký díl z mého časové koláče.

Skočili jsme k plánům, jaké jsou ty lezecké? Býval jsi tajnostkář, ale minimálně určitě prozradíš, zda splníš své původní záměry a po sezóně závodní se zase vrátíš do skal. Mimo chodem cítíš se silnější i na své projekty, které

mohou atakovat stupeň 9c?

Asi se do skal ještě nevrátím a budu ještě trápit své protivníky na závodech. Silnější se určitě cítím, ale nevím jestli dostatečně silný na 9c... Jeden rok závodů navíc mi snad dá sílu a šanci na 9c ještě větší.

Jaký bude poměr lano/bouldering/big wall? Co třeba ta hrůza s několika 9a délkami na El Capitana, neláká?

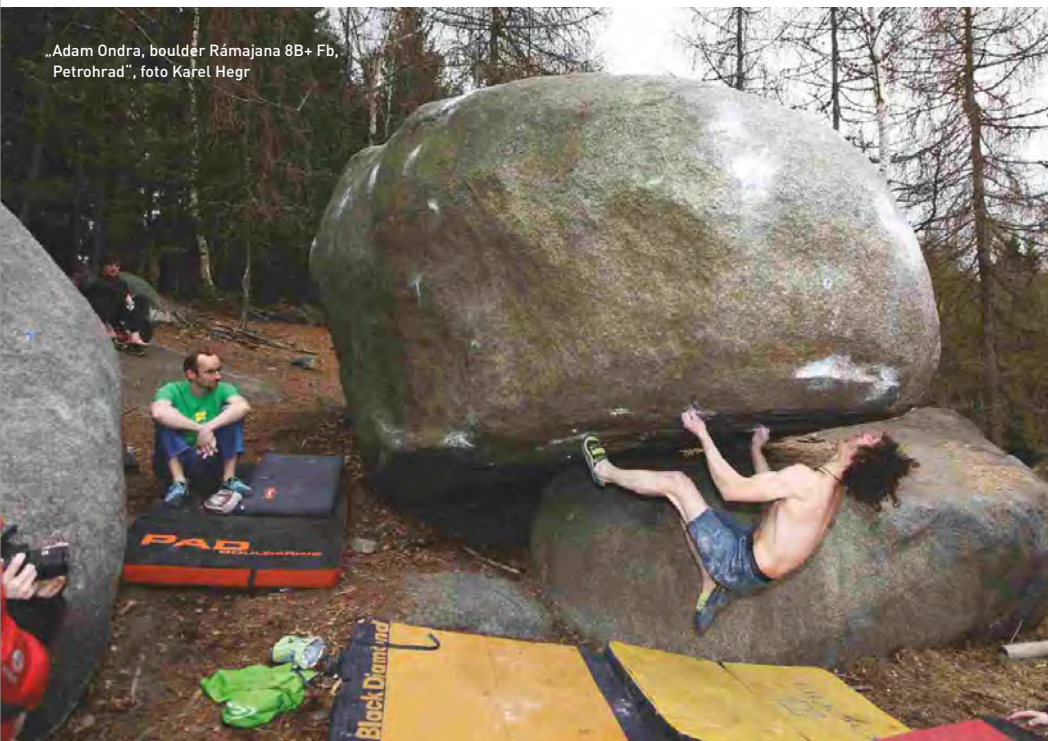
Momentálně mám v hlavě závody a sportovní lezení s lanem. Big wall bych nechal ještě za pár let, ale kdo ví, kam mě to lezecky za pár let potáhne...

Jak často tě uvidíme lézt v České republice? Máš i tadysvé cíle?

V Krasu se vždy najde nějaký ten projektík, co stojí za to potrápít a snad je ještě nějakou chvíli nevyčerpám, jen jsou všechny nějak moc těžký... Rád bych zajel i občas na písek a něco pěkného vrtnul, ale záleží to na momentální motivaci.

ptal se Petr Resch

„Adam Ondra, boulder Rámajana 8B+ Fb, Petrohrad“, foto Karel Hegr



 **singing
rock®**

PARTNER

 **CHS**

VÝSTUP ROKU
MIXY A LEDY SPORTOVNÍHO
CHARAKTERU
Lucie Hrozová a
Mirek Matějčev
první OS team přelez cestu
Jedi Master M11,
Val di Cogne (Itálie)

Čestné uznání
BOULDERING
Memento 8B+, Silvretta
Martin Stránek

singingrock
**climbing
team**

Čestné uznání
MIXY A LEDY
SPORTOVNÍHO
CHARAKTERU
1. opakování cesty
Pray for Power M14
Lucka Hrozová a
Mirek Matějčev.

VÝSTUP ROKU
HORY POD
6000 m.n.m.
mixový a ledovcový
charakter
"Pavel "Bača" Vrtík a
Honza Straka
Le Vol du Dragon M7-/A2,
prvovýstup alpským stylem
SV stěnou Les Droites
(Francie)

VÝSTUP ROKU
HORY NAD 6000 m.n.m.
Ondřej Mandula a
Jiří Pijánek
prvovýstup
Ve správném místě
6b, 7D, 8S, A1
Uzum Brakk (Pákistán)

Čestné uznání
HORY POD
6000 m.n.m. MIXOVÝ A
LEDVCOVÝ CHARAKTER
Volný přelez Královského převisu na
tatranském Pyšném štítu
Dušan „Stoupa“ Janák a
Honza „Stračes“ Straka



O boulderingu



„Martin Džek, boulder Zatní dásně 6C+ Fb, Petrohrad“
foto Karel Hegr

Bouldering je lezení po kamenech. Občas takových, jindy takových, ze kterých lezec při pádu napočítá do pěti, než přistane v hromadě boulder matek. Mimořádně kromě boulder matek nepotřebuje vlastně skoro nic, ještě botky a magnézium a může vyrazit. Bouldering je sport pro individualisty, kteří jsou rádi sami, ale má i podobu nejkolektivnější disciplíny z celého lezeckého sportu. To se pak sejde parta lidí, z nichž má každý zaručený recept na to, jak vytyčený projekt přelézt. Lezou, zkouší, padají. Čistí, značí, odpočívají. A pak znovu: lezou, zkouší, padají. A pak přijde nějaký Adam nebo Martin a prostě to předrtí. Co se tu jako řeší, že.

Bouldering je starý, jako lezení samo. Unavený alpinista s kazajkou a pěrem za kloboukem vždy na své túře přeskočil nějaký ten balvan a poté ulehl do sena. Kámen zůstal, matrace zůstala... Opravdový zájem o balvanu projevil však až pařížští horolezci během druhé světové války, kdy němečtí okupanti

nedovolovali tak často navštěvovat Alpy. Díky tomu vznikl fenomén zvaný Fontainebleau. Tisíce a tisíce kamenů těsně za branami Paříže čekající na ruku lezce. Chytů na těch balvanech není moc, nastupuje tedy technika. Proti potu se bojuje kalafunou, a když to „lepi“, lezou se tu na tehdejší dobu nevídané věci. V době, kdy se na píscích začínají ve větší míře lézt saské sedmičky, vzniklo v roce 1953 ve Fontainebleau první 7A: boulder La Joker. Boulder 7A obsahuje kroky jako cesta obtížnosti kolem 8+ až 9-UIAA, což je meta, na kterou zbytek Evropy dosáhl o dobré čtvrt století později! I přes tento nesporný náskok Francouzů vůči zbytku světa je nutné říci, že první „pravověrný“ boulderista se narodil v Americe. Fontainebleau bylo přece jenom chápáno jako cosi, co se v našich zemích nazývalo „cvičné skály“. Tedy jednoduše řečeno odrazový můstek pro lezení v horách. V roce 1938 se v USA narodil John Gill. John se odmala věnoval gymnastice a své umění z tohoto sportu přenesl (včetně používání magnézia) do lezení bez jištění na nízkých kamenech. Na kamenech, které byly tím absolutním vrcholem, nikoli přestupnými stanicemi. Na pomezí padesátých a šedesátých let dvacátého století se John vyrovnal obtížností nejtěžším boulderům ve Fontainebleau, jeho největším přínosem ale byl zásadní posun v přístupu k lezeckému sportu. Svými činy a myšlením pomohl ke zrodu generace slavných lezců a lezkyň (Yaniro, Bachar, později Skinner či Hill), kteří se nevezli na tehdejší americké vlně, kdy přehnaně soustředěná atmosféra zvýšila honbu za rizikem, ale jejichž cílem bylo dosažení maximální obtížnosti při zachování relativní bezpečnosti.

Hovořit o tuzemských boulderistech v nějakém širším historickém kontextu lze jen těžko. Samozřejmě, vždy se tu lezlo na kameny, ale vždy to byly ty „cvičné skály“. Za prvního průkopníka boulderingu v Čechách, který neváhal vyrazit i tisíc kilometrů za „pouhými“ kameny, nejčastěji do již zmiňovaného Fontainebleau, lze považovat Tomáše Pilku, následovaného později Rostou Štefánkem. Za první větší tuzemskou převážně boulderingovou oblast lze považovat Petrohrad a jeho okolí, zejména díky bratrům Petrovi a Zdeňkovi Reschovým.

Současnost boulderingu přeje. Z lezeckého sportu je nejpřístupnější, zároveň také nejatraktivnější, neboť na „opičáky“ se dobře kouká. Boulderingové umělé stěny a stejně tak nové oprášené kameny rostou jak houby po dešti. Tak rychle, že se nestačí etablovat nějaká pevná pravidla pro provozování boulderingu v přírodě. A tak s nárůstem nádherných linií i astronomických obtížností přibývá také problémů. Tu s použitím magnézia, tu s parkováním vozidel, jinde s majiteli pozemků, které vzali boulderisté doslova útokem. Nejčastější konflikty jsou však s ochranou přírody. Na nesmírně rychle se šířící vlnu boul-

deringu nejsou často schopné reagovat ani orgány ochrany přírody ani organizace zastřešující horolezectví. A rozhodně se to netýká pouze České republiky! Jen v Evropě napočítáme desítky zakázaných oblastí, oblastí, kde se sice leze, ale nesmí se o nich nikde psát (natož pak vést jakékoli průvodce), oblastí, které jsou tak či onak omezeny, že v nich vlastně bouldering postrádá smysl. Něco zakázat je ta nejjednodušší cesta, je tedy zejména na boulderistech, aby se snažili vyjednat si pro svůj krásný sport podmínky akceptovatelné všemi stranami.

V muzice existují dva tábory rockerů. Ti, co mají rádi Beatles a ti, co ctí jednoduchost a přímočarost Rolling Stones. Stejně tak by bylo možné rozdělit boulderisty do škatulky gymnastického silového pojetí Johna Gilla a na techniky milující styl „bleau“. V posledních letech siláci jasně vítězí. Síla se dá dobře natrénovat v tělocvičně a pak se rychle projeví při přelezení vysokého čísla ve skalách. I proto se veliké oblibě těší oblasti v podhůří Alp, švýcarský Tessin, Chironico, či rakouské odbohy. Fontainebleau více táhne pohodové lezce nepřahnoucí po vysokých číslech. V tuzemsku stojí na jedné straně různé převísle jeskyně či jeskyňky Moravského krasu, přes kompromisní oblasti Sněžník,



„Petr Resch ml., Šedý traverz 6A Fb“, Petrohrad“
foto Karel Hegr

PIVOVAR
1850
R
ROHOZEC
PIVO ČESKÉHO RÁJE



POZNEJ
NOVOU TVÁŘ
ROHOZECKÝCH PIV

WWW.PIVOROHOZEC.CZ

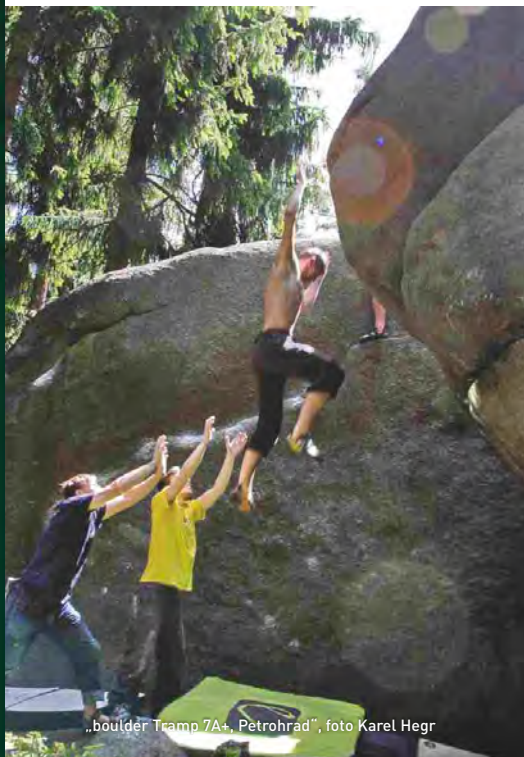
Modřín, Ostaš, Bor či Petrohrad až k absolutnímu protipólu, nechtovým hrubozrným oblastem v okolí Žihle. Co se týče čísel (obtížností), loučí se boulderisté neradi se stropem 8C Fb stejně, jako to kdysi dělali alpsští horolezci u stupně 6 UIAA, či čeští piskaři u VIIc. Jediným, kdo našel odvahu prolomit jakési tabu maxima 8C Fb, je Adam Ondra, který dvěma boulderům navrhl obtížnost 8C+. V poslední době je však pojem bouldering ve skalách spojován s jiným našincem a tím je Martin Stráník. V roce 2013 byl nejpilnějším světovým sběračem boulderů obtížnosti 8A a víc, v roce 2014 jsme se dočkali prvního 8C v jeho podání.

Jak tedy vidí bouldering právě Martin Stráník a co říká na kolizi s ochranou přírody?

„Bouldering je pro mě odnož lezení, která je zaměřena na okamžitý maximální fyzický výkon a určitou dávkou techniky. Je to lezení bez omáčky, snažíš se překonat ty nejtěžší kroky, které jsi schopen udělat. Mně postupem času přilnul bouldering k srdci díky jeho rozmanitosti a novým výzvám, které ukrývají české a světové kameny.

Ochrana přírody je důležitá věc a lezci by měli vždy dbát určitých zásad při pohybu ve skalách, a to i v místech, která nejsou zvláště chráněná. Tato místa již dostávají „zabrat“ formou vyšlapaných pěšin, odhrnutí mechů z výleží apod., tak proč tam ještě nechávat odpadky či odhozené kusy tejpovací pásky? I při lezení by se měla dodržovat určitá etiketa, současným tématem jsou „tickmarky“, malé značky. Mně nevadí, ale nevidím důvod k tomu, aby byly po skalách půlmetrové čáry magnézia. Co se týká ochrany přírody a lezců, myslím si, že stále je mezi těmito dvěma skupinami určitá komunikační bariéra, která by po prolomení mohla prospět oběma stranám. Určité by se v určitých případech dalo domluvit na jakýchsi kompromisech např. lezení v určité části sezóny. Zákaz lezení chápu v místech, kde žijí endemické druhy rostlin či živočichů, ale v ostatních případech si myslím, že jsou zákazy mnohdy přehnané.“

autor článku: Petr Resch



„boulder Tramp 7A+, Petrohrad“, foto Karel Hegr



„kámen Dehydrant, Petrohrad“, foto Karel Hegr

V uplynulém roce jsme pokračovali v tradici pořádání tuzemských závodů mládeže pod značkou TENDON. Společnost Lanex, výrobce lan TENDON, je naším partnerem v oblasti závodů mládeže již více jak deset let, podporuje závody dodáním cen pro soutěživou mládež na stupních vítězů (a to ve všech mládežnických kategoriích) a pořadatelům závodů dodává svá lana na jištění podle parametrů jejich stěn.

Pod značkou TENDON probíhají tradičně dva seriály závodů, kterých se účastní několik set nadějných lezců z celé republiky. V roce 2014 došlo ke změně v systému závodů, kdy v reakci na proběhlé diskuze přistoupila komise soutěžního lezení k rozdělení závodů nikoli podle výkonnostní úrovně, ale podle věku závodníků.

TENDON Český pohár mládeže v lezení na obtížnost 2014 je nejvyšší soutěž v závodním lezení v České republice. Závodilo se podle platných Pravidel soutěžního lezení ČHS a navazujících prováděcích předpisů pro závody mládeže v roce 2014. Tyto pohárové závody jsou určené pro lezce od 14 let, tedy věkové kategorie B (14 – 15), A (16 – 17) a juniorů (18 – 19 let). Tyto věkové kategorie soutěží i v mezinárodních závodech IFSC, takže na závodech ČP mládeže závodí i členové mládežnické reprezentace ČR.

TENDON U14 je nový formát závodů a jde o nejvyšší soutěž v soutěžním lezení v ČR pro věkové kategorie do 14 let (tedy U14). Soutěžící jsou rozdělení do tří věkových skupin U14 (12 – 13 let), U12 (10 – 11 let) a U10 (do 9 let včetně), pro závody platí upravené prováděcí předpisy, specifické pro daný věk (jako např. způsob jištění nejmladších závodníků, prohlídky cest a další). Závody mohou probíhat ve třech různých formátech: klasický (2 kvalifikační cesty + finále), upravený klasický (3 – 6 kvalifikačních cest + finále) a volný (4 – 10 cest bez finále).

Mistrovství ČR mládeže je společné pro všechny věkové kategorie a jeho výsledky se započítávají do celkového hodnocení obou soutěží.

Závody TENDON Českého poháru mládeže v lezení na obtížnost 2014 proběhly postupně ve Svitavách, Zlíně, Brně, Bystřici n. Pernštejnem, Praze (MČR) a v Choceň.

Děkujeme všem závodníkům za účast a sportovní nasazení. Jejich rodičům, trenérům a oddílovým vedoucím za množství obětavé práce, které svým dětem či svéřencům věnují. Samozřejmě firmě Lanex a značce TENDON za dlouhodobou podporu. Pořadatelům závodů, členům komisí, rozhodčím a všem dalším pomocníkům na závodech za totéž, bez nich by se tento sport nemohl rozvíjet. A těšíme se na společnou práci v roce 2015.

autor článku: Radana Plevková



foto archiv ČHS

Vítězové TENDON Českého poháru mládeže 2014

| Věkové kategorie | Chlapci | Dívky |
|-----------------------------|----------------------|----------------------------|
| B (nar. 1999 – 2000) | Vojtěch Vlček | Veronika Peltrámová |
| A (nar. 1997 – 1998) | Petr Kliger | Eliška Vlčková |
| J (nar. 1995 – 1996) | Martin Jech | Zuzana Pfeiferová |

Závody TENDON U14 se v roce 2014 konaly v Olomouci, Jeseníku, Sobotce, Brně, Orlové, Jičíně, Praze (MČR), Lanškrouně, Trutnově a konečné výsledky byly vyhlášeny na posledním závodě ve Vyškově.

Vítězové TENDON U14 2014

| Věkové kategorie | Chlapci | Dívky |
|---------------------------------|-----------------------|-------------------------|
| U10 (nar. 2005 a mladší) | Adam Adamovský | Hana Šikulová |
| U12 (nar. 2003 – 2004) | Marek Jeliga | Eliška Bulenová |
| U14 (nar. 2001 – 2002) | Radim Hejdušek | Eliška Adamovská |



 **HUDY**

www.hudy.cz





ČESKÝ HOROLEZECKÝ SVAZ představuje své mediální partnery:



www.lezec.cz



www.montana.cz



www.lideahory.cz



www.czech-press.cz



www.horyinfo.cz



www.pohora.cz